

Místo a úloha obecní policie při podpoře činností základních složek integrovaného záchranného systému

Lukáš Urban

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lukáš Urban**
Osobní číslo: **L19372**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Místo a úloha obecní policie při podpoře činnosti základních složek integrovaného záchranného systému**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte historicko-právní vstup do problematiky obecní policie.
2. Pojednejte o možnostech zapojení obecní policie v rámci integrovaného záchranného systému a o obdobné působnosti obecních policií ve vybraných státech.
3. Objasněte činnost Obecní policie Vyškov.
4. Navrhněte možné cesty zefektivnění činnosti Obecní policie Vyškov.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních polií I.: (jejich odraz v heraldice)*. Praha: Police History, 2004. ISBN 80-864-7726-6.
2. VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3.
3. ČESKO. Zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
4. BULTEMA, James A. *Guardians of Angels: A History of the Los Angeles Police Department Anniversary Edition*. P.D. Publishing, 2019. ISBN 978-0997425147.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Kyselák, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 13. 5. 2022

Jméno a příjmení studenta: Lukáš Urban

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá místem a úlohou obecní policie při podpoře činností základních složek integrovaného záchranného systému. Hlavním cílem práce je vyhodnotit činnost obecní policie ve spojení se vznikem mimořádné události v dané obci. Pro naplnění tohoto cíle byla zvolena analytická metoda SWOT aby bylo možné lépe definovat nejvhodnější strategii pro obecní policii ve Vyškově. Díky využití této analýzy lze určit možné budoucí místo obecní policie v rámci integrovaného záchranného systému a jejího hlubšího zapojení do řešení mimořádné události nebo krizové situace, které mohou v budoucnu vzniknout. Poslední část práce je věnovaná novým inovacím v činnosti obecní policie. Zejména je kladen větší důraz na informační technologie, ve kterých je budoucnost naší bezpečnosti.

Klíčová slova: integrovaný záchranný systém, obecní policie, policie.

ABSTRACT

The thesis focuses on the role of municipal police in supporting the core components of an integrated rescue system. The thesis principally aims to evaluate the activity of the municipal police in the context of an emergency event in a village. To pursue the goal, the SWOT analytical method is selected. The tool makes it easier to define the proper strategy for the municipal police in Vyškov. Thanks to the analysis, it is possible to determine the future role of the municipal police within the integrated rescue system and their deeper involvement in solving the upcoming emergency event. The ultimate part looks at the recent innovations in the activity of municipal police. In particular, the emphasis is on the information technologies where lies the future of our safety.

Keywords: integrated rescue system, municipal police, police

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu bakalářské práce Ing. Janu Kyselákovi, Ph.D. za odborné vedení, hlavně trpělivost, kterou při zpracování měl a za čas, který tomu věnoval. Dále bych rád poděkoval své rodině, zejména přítelkyni, které mě při studiu celou dobu podporovala.

Poděkování patří rovněž vedení městské policie Vyškov, za pomoc se sestavením historie městské policie a poskytnutí dalších informací spojených s prací. Díky patří i za přístup, který po celou dobu mého studia měli.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORICKO-PRÁVNÍ VÝCHODISKA GENEZE A VÝVOJE OBECNÍ POLICIE V PODMÍNKÁCH ČESKE REPUBLIKY	12
1.1 HISTORIE OBECNÍ	12
1.2 PRÁVNÍ RÁMEC ČINNOSTÍ OBECNÍ POLICIE	14
1.2.1 Zákon o obecní policii.....	14
1.2.2 Pracovníci obecní policie a jejich postavení	15
1.2.3 Zákonné povinnosti a oprávnění strážníků obecní policie.....	15
2 OBECNÍ POLICIE JAKO OSTATNÍ SLOŽKA INTEGROVANÉHO ZACHRANĚNÉHO SYSTÉMU ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	17
2.2 OBECNÍ POLICIE A JEJÍ PODÍL NA ČINNOSTECH INTEGROVANÉHO ZÁCHRANĚNÉHO SYSTÉMU	19
2.3 MOŽNOSTI DALŠÍHO ZAPOJENÍ OBECNÍ POLICIE DO ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ A KRIZOVÝCH SITUACÍ	19
3 OBECNÍ POLICIE VE VYBRANÝCH STÁTECH.....	21
3.1 OBECNÍ POLICIE USA.....	21
3.2 OBECNÍ POLICIE VELKÁ BRITÁNIE	22
3.3 OBECNÍ POLICIE BELGIE	24
3.4 OBECNÍ POLICIE RAKOUSKO.....	24
3.5 OBECNÍ POLICIE LOTYŠSKO.....	25
4 DÍLČÍ ZÁVĚR	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
5 MĚSTSKÁ POLICIE VYŠKOV	29
5.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉ POLICIE VYŠKOV.....	33
5.2 VYBAVENÍ STRÁŽNÍKŮ MĚSTSKÉ POLICIE VYŠKOV	35
5.3 STATISTIKY ČINNOSTÍ OBECNÍ POLICIE VYŠKOV ZA POSLEDNÍCH 5 LET.....	38
5.4 POSTUP MĚSTSKÉ POLICIE PŘI ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VE VYŠKOVĚ	41
5.5 POSOUZENÍ VYUŽITELNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE VYŠKOV POMOCÍ SWOT ANALÝZY.....	41
5.6 VNÍMANÍ MĚSTSKÉ POLICIE VYŠKOV	45
6 NOVÉ TECHNOLOGIE V ČINNOSTI OBECNÍ POLICE	50
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	60
SEZNAM OBRÁZKŮ	62
SEZNAM TABULEK.....	63
SEZNAM GRAFŮ	64
SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Téma místo a úloha obecní policie při podpoře činností základních složek integrovaného záchranného systému bylo zvoleno zejména proto, že problematice bezpečnosti je přikládán v poslední době stále větší důraz, a to zejména v souvislosti s posledními událostmi, které se v Evropě řeší. Práce je věnována postavení obecní policie v rámci integrovaného záchranného systému. Strážníci obecní policie v České republice nemají ve společnosti tak populární postavení, jak v jiných zemích. To je zapříčiněno hlavně tím, že běžný občan neví, co vše strážníci obecní policie řeší, jaké mají oprávnění a pravomoci. Strážníci obecní policie jsou proto veřejností vnímáni rozporuplně. Zde je nutné podotknout, že složka obecní policie není složkou novou, ale tak jak ji známe existuje již třicet let. Pravdou je, že v rámci integrovaného záchranného systému je mezi ostatními složkami. Což úplně neodpovídá tomu, co vše obecní policie vykonává. Strážníci obecní policie bývají na místě události většinou první hlídkou a je jedno jestli jde o mimořádnou událost, krizovou situaci nebo se jedná o trestný čin či přestupek.

Bakalářská práce si v teoretické části klade za cíl přiblížit vývoj a historii obecní policie na našem území. Tato část je rozdělena do třech hlavních kapitol. Postupně seznamuje s historií a činnostmi, které obecní policie vykonává. Jak funguje a jaké má oprávnění. V souvislosti s tímto je zdůrazněn zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, kterým se tato složka řídí. Rozebrány jsou i další možnosti hlubší integrace obecní policie v rámci základních složek integrovaného záchranného systému. Součástí teoretické části je rovněž kapitola o tom, jak fungují obdobné policie v dalších zemích. To je důležité pro závěr teoretické části, aby bylo možné porovnat činnosti jaké obecní policie vykonává v zahraničí s tím, jaké činnosti vykonává v České republice.

Na získané informace z teoretické části navazuje praktická část. Tato část práce je rozdělena do dvou hlavních kapitol se zaměřením na historii a strukturu městské policie Vyškov, na její materiální vybavení a výstroj, kterou při výkonu služby využívá. V této části bakalářské práce je cílem za pomoci analýzy SWOT prokázat, jestli je městská policie Vyškov vhodná pro hlubší využití a podporu v rámci integrovaného záchranného systému. Je zde řešena činnost městské policie Vyškov ve spolupráci se základními složkami integrovaného záchranného systému. Část je věnovaná i dotazníkovému šetření spokojenosti občanů s činností městské policie Vyškov a také návrhy na zlepšení a efektivitu této složky. Poslední kapitola praktické části řeší zejména nové technologie a přístupy, které obecní policie

v současné době může využívat pro lepší efektivitu a zkvalitnění bezpečnosti občanů ve Vyškově.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORICKO-PRÁVNÍ VÝCHODISKA GENEZE A VÝVOJE OBECNÍ POLICIE V PODMÍNKÁCH ČESKE REPUBLIKY

Na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích mohou zastupitelstva obce zřizovat obecně závaznou vyhláškou OP k zajištění bezpečnosti na katastrálním území obce. Tato složka se do současné podoby vyvíjel dlouhá desetiletí. V historii ČR je několik zlomových okamžiků, které byly pro rozvoj a budoucí vývoj této složky nezbytnými až k současné podobě, kterou OP má. Stěžejní pro činnost OP je zákon, kterým se OP řídí, a to zákon České národní rady s účinností od 1.1.1992 č. 553/1991 Sb., zákon o OP a jeho další prováděcí vyhlášky. (Česko, 2000a, Česko, 1991.)

1.1 Historie obecní

Než se podíváme do historie samotné složky OP, je třeba si něco povědět o policii jako takové. Už od starověku státy vytvářely pro svou obranu a zajištění bezpečnosti armádu, která do jisté míry řešila jak vnitřní, tak vnější bezpečnost. Postupem času se z tohoto vyčlenila policie, která měla v gesci zajištění vnitřní bezpečnosti a boj s vnitřními nepřáteli. Taková první policie vznikla ve Francii. Důležitý byl pro vývoj policie rok 1530, kdy byl v Německu přijat říšský policejní řád, který měl zavést větší bezpečnost v zemi. Náš stát, jako součást Rakousko-Uherska, byl s předpisy v monarchii úzce provázán. Proto byly tyto policejní řády důležité i pro vývoj policie v českých zemích. Také systém, který fungoval v Rakousku se přenesl do českých zemí. Jedním z nejdůležitějších při vývoji policejního sboru byl rok 1776, kdy došlo k reorganizaci Vídeňské policejní stráže, která se stala příkladem pro ostatní města v monarchii.

O vzniku prvních OP hovoříme až v polovině devatenáctého století, kdy v Rakousku-Uhersku vzniká podobný sbor, a to první četnictvo. První četnický sbor vznikl v Lombardsku a ten zajišťoval bezpečnost určitého území. Roku 1849 bylo nařizováno císařem Františkem Josefem I. rozšíření tohoto četnictva do všech zemí celé monarchie. Nově vznikající sbory byli garantem bezpečnosti na územích, na kterých vykonávaly svou činnost. Obce a města mohly vydávat svá nařízení, a proto následně zřizovaly své městské stráže, aby tato nařízení mohla vymáhat. Jelikož stráže byly zřizovány obcemi, tak byly i různě velké nebo různě vybavené, podle toho, jak daná obec byla schopná tyto sbory financovat. Lišila se zejména způsobilost této policie a samozřejmě i podmínky přijímaných k této složce. Důležitou byla pro vývoj OP Pražská policejní stráž. Tato stráž byla v 50. letech 18. století o síle 71 mužů. Byli označováni jako městská stráž. Pražská policejní stráž měla v gesci hlavně preventivní

a hlídkovou činnost v ulicích, zákroky při rvačkách nebo kontroly. Dokonce měla zajišťovat pořádek při požárech a krom toho i zajišťování vězňů. Městské strážce mohly využívat i práva zatýkat a doprovázet vězně do jiných měst. Při bojích s Pruskem se z Prahy stáhl i Vojenský policejní sbor do Vídně. K udržení pořádku a bezpečnosti bylo schváleno navýšení městské strážce na 200 mužů, kteří dohlíželi na pořádek do doby, než přišla Pruská armáda. Pruské velení i po obsazení Prahy nechalo výkon pořádkové činnosti na městských sborech, které byly posíleny před příchodem jejich vojska. Tyto sbory si mohly nechat jako výzbroj pouze chladné zbraně.

Dalším důležitým sborem ve formování OP byla policejní správa v Brně. Zde byla OP zřízena roku 1866 o síle čítající 90 mužů, která spadala pod purkmistra nebo jeho zástupce. Tuto OP řídil městský úředník v postavení městského rady, tím byl Josef Wolf. V listopadu roku 1866 bylo vydané první nařízení, a to podmínky přijetí do tohoto sboru. Každý, kdo chtěl vstoupit k tomuto sboru, musel ovládat oba zemské jazyky slovem i písmem, být tělesně zdatným a dobře znát místní poměry ve městě. Už roku 1868 stoupla síla tohoto sboru na 100 mužů. V roce 1891 bylo Brno rozděleno na čtyři policejní okrsky, přičemž počet policistů se zvýšil na 139 mužů, ze kterých bylo 117 uniformovaných pracovníků. Roku 1895 dostali brněnští strážci do výzbroje kromě šavlí a pušek i revolvery. Koncem devatenáctého století byl počet strážníků na počtu asi 170 mužů a již v roce 1905 byl v Brně zřízen oddíl jízdní policie o síle deseti jezdců. Roku 1906 bylo už v Brně 8 okrsků a OP měla sílu 226 mužů. Pro vývoj policejních orgánů v českých zemích byl důležitý rok 1918, kdy vznikl samostatný Československý stát. Obcím i nadále zůstalo právo zřizovat pro udržení bezpečnosti OP. Hlavou zřízené OP se stal starosta města. Paradoxně v tu dobu působily v Československém státu tři policejní složky. Byly to policejní úřady, které měly sílu asi 7360 mužů, četnické stanice o síle asi 14123 mužů a obecní strážníci o síle 4500 mužů.

Roku 1922 byl přijat zákon č. 230/1922 Sb., o sborech strážce bezpečnosti, kterým se tyto OP řídily. Tento rozkvět předchůdce OP ale netrval dlouho. Za protektorátu Čechy a Morava byla tendence sjednotit policii podle německého vzoru, což se úplně nepodařilo. Sjednocení všech policií do jedné složky nastalo až po válce. Od roku 1947 přijetím zákona č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti, zanikly všechny OP v Československu a vznikl Sbor národní bezpečnosti. Místo OP, která byla do té doby v obcích využívána k udržování veřejného pořádku, vznikl institut pomocné strážce Veřejné bezpečnosti. Nicméně činnost institutu pomocné strážce nikdy neplnila úkoly v takovém rozsahu, kterou předtím OP vykonávala.

Další stěžejní rok pro vývoj sboru OP byl rok 1989, kdy v Československu padl komunismus a Československý stát přešel na demokratické zřízení.

Zlom ve vývoji OP nastal díky přijetí zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, kdy opět obecní zastupitelstvo dostalo možnost zřizovat OP. Toto bylo využíváno hlavně ve velkých městech. Oživení a využívání OP nastalo až přijetím zákona České národní rady č. 553/1991 Sb. zákon o OP. Nově přijatý zákon se stal páteří této složky. Kolem roku 1992 bylo v Československu asi 350 OP o síle asi 7000 pracovníků. Práce těchto OP byla hlavně občanská činnost, kdy dohlížely na veřejný pořádek a bezpečnost v obci. Krátce po vzniku těchto složek byly ve společnosti i názory na sloučení státní policie a OP, ke kterému však nikdy nedošlo. Argumenty pro sloučení byly takové, že obě složky v podstatě kopírují stejnou práci i když OP má menší pravomoc než policie státní. Dalším argumentem, proč by se měly sbory sloučit, bylo i efektivnější využívání peněz, kterými se financovala právě OP. Proti hovořilo několik argumentů, a to zejména problém s řízením a financováním sloučeného sboru. V současnosti OP řeší zejména úkoly definované v §2 zabezpečují místní záležitosti veřejného pořádku podle zákona č. 553/1991 Sb., o OP. Tímto jsme se dostali k současné podobě OP a uzavřeli její dlouhý a trnitý vývoj. (Macek et al., 2004, Vetešník et al., 2013, Kolektiv, 2012, Česko, 1991)

1.2 Právní rámec činností obecní policie

Složky OP, stejně jako ostatní složky se řídí platným zákonem ČR a to zákonem č. 553/1991 Sb., zákon o OP. Dále prováděcí vyhláškou č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o OP. Tato vyhláška je důležitá, protože je v ní stanoveno, jakou odbornou způsobilost musí mít strážník OP, jaké náležitosti musí mít osvědčení, které strážník vlastní. Vzor průkazu OP, označení strážníka OP a označení dopravního prostředku OP. Zajímavostí je, že strážník OP nosí odznak na pravé straně prsou, kdežto policista PČR na levé straně prsou. Další důležitou vyhláškou, která je ve spojení s OP, je vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče, o zaměstnání strážníka čekatele a strážníka OP, kde jsou vzory formulářů pro pravidelné lékařské prohlídky. Také je zde uvedeno, kdo již není schopen zaměstnání strážníka vykonávat. (Česko, 1991, Česko, 2008a, Česko, 2008b.)

1.2.1 Zákon o obecní policii

Zákon č. 553/1991 Sb. o OP jasně stanovuje povinnosti a oprávnění strážníka OP. Strážník při své běžné činnosti používá zákroky a úkony. Důležité je si vysvětlit, že úkon provádí

strážník vůči osobám, od kterých potřebuje například prokázání totožnosti dle §12 odst. 2 písm. a) *jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie*. Kdežto zákrok je tvrdší zásah do práva osob, se kterými jedná nebo vůči kterým je prováděn úkon, a to je například použití donucovacích prostředků §18 odst.1 písm. a) *hmaty, chvaty údery a kopy*. Tento zákon byl několikrát novelizován, ale k podstatnému přepracování dosud nedošlo. (Česko, 1991, Úplné znění zákona 553/1991 Sb., 2021)

1.2.2 Pracovníci obecní policie a jejich postavení

Všichni zaměstnanci OP jsou zaměstnanci obce zařazení do této složky. Složka OP má pouze dva druhy zaměstnanců. První jsou čekatelé, což jsou osoby přijaté k OP, které neprošly ještě výcvikem odborné způsobilosti, a ještě nemají udělené osvědčení o odborné zkoušce vydávané ministerstvem vnitra. Všichni čekatelé musí dle zákona č. 553/1991 Sb., o OP §4 odst. 1 splnit několik podmínek pro přijetí k OP. Jedná se například o spolehlivost, bezúhonnost, mít 18 let, zdravotní způsobilost a mít minimálně maturitní zkoušku. Dokud nemá čekatel osvědčení o odborné způsobilosti, tak nemůže vykonávat činnosti jako strážník. Dalším typem je strážníka OP, což je osoba, která prošla výcvikem, splnila závěrečné zkoušky a vlastní certifikát udělený Ministerstvem vnitra, který se uděluje na dobu určitou, která je v současné době 5 let. Před uplynutím této doby musí strážník opět absolvovat prologační zkoušky, aby mu bylo osvědčení udělené ministerstvem vnitra prodlouženo. Toto musí strážník opakovat čtyřikrát až poté dostane certifikát definitivně na dobu neurčitou. Některé OP využívají i práci zaměstnanců, kteří jsou zařazení mezi pracovníky OP, ale pracují jako neuniformovaná složka. Tito zaměstnanci jsou využíváni zejména ke sledování městského kamerového systému nebo k zajišťování přechodů u škol nebo preventivních činností. Jelikož strážník OP má krátkou palnou zbraň, musí být držitelem zbrojního průkazu skupiny D pro výkon povolání. Je třeba zmínit, že vozidla s právem přednosti, což jsou i vozidla OP smí podle zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu řídit pouze osoba starší 21 let. (Česko, 1991, Úplné znění zákona 553/1991 Sb., 2021, Česko, 2000 d)

1.2.3 Zákonné povinnosti a oprávnění strážníků obecní policie

Povinnosti strážníků OP jsou definovány v §6 - §10 zákona č. 553/1991 Sb., zákon o OP. Všechny tyto povinnosti jsou důležité při činnostech strážníka OP a jeho práci. Oprávnění strážníka jsou definována §11 - §17c). Oprávnění §11 a §11a) oprávnění požadovat vysvětlení, §12 a §12a požadovat prokázání totožnosti, §13 oprávnění předvést osobu, §14

oprávnění vyzvat osobu k vydání zbraně a oprávnění zbraň odebrat, §15 oprávnění zakázat vstup na určená místa, §16 oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, §17 oprávnění vyzvat osobu k vydání věci a oprávnění věc odejmout, §17a oprávnění použít TPZOV (technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla), §17b oprávnění zabezpečit dopravu osob do zdravotnického zařízení a §17c oprávnění ke vstupu. Další důležitou součástí tohoto zákona je §18 až §21, kde je definováno použití donucovacích prostředků, psa a zbraně, která je součástí výzbroje strážníka OP. V §18 odst. 1 je definováno, jaké donucovací prostředky může strážník obecní policie použít.

- a) *hmaty, chvaty údery a kopy,*
- b) *slzotvorný, elektrický nebo jinak obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) *obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) *pouta,*
- e) *úder služební zbraní,*
- f) *hrozba namířenou služební zbraní,*
- g) *varovný výstřel ze služební zbraně,*
- h) *technicky prostředek k zabránění odjezdu vozidla. (Česko, 1991)*

Na tato oprávnění navazuje použití služebních pout podle §18a, §19 použití psa, §20 použití služební zbraně a §21 povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků a služební zbraně. (Česko, 1991, Úplné znění zákona 553/1991 Sb., 2021)

2 OBECNÍ POLICIE JAKO OSTATNÍ SLOŽKA INTEGROVANÉHO ZACHRANNÉHO SYSTÉMU ČESKÉ REPUBLIKY

Složka OP patří mezi ostatní složky IZS a řeší oblast vnitřní bezpečnosti. Hlavní úkol strážníků OP ve vztahu k IZS je podpora základních složek IZS v jejich činnostech. Podle posledního vývoje jsou náznaky, že by se postavení OP mohlo změnit. Poslední roky sílí mezi některými politiky i názory, že by OP měla patřit mezi základní složky IZS. Otázkou zůstává, jestli je toto ta správná cesta pro další vývoj této složky, která již neodmyslitelně k IZS patří.

2.1 Integrovaný záchranný systém

V ČR začal zrod IZS v roce 2000, kdy byl přijat zákon č. 239/2000 Sb., o IZS. Fungování nově vznikající struktury mohlo jít dvěma různými směry. Buď skandinávský styl, kdy státy vytvořily jeden záchranný komplexní sbor nebo druhý, který nakonec prošel, a to samostatné sbory, které spolupracují v rámci jednoho zákona. Díky tomuto systému vznikl prostor pro spolupráci složek IZS, které zajišťují bezpečnost a ochranu obyvatel. Tento systém je definován v zákoně o IZS v §2 písm. a) „*integrováním záchranným systémem, koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.*“ (Česko, 2000b) O práci IZS se dá hovořit, pokud na místě události spolupracují na zásahu dvě a více složek IZS. Tento systém, který zajišťuje bezpečnost v ČR má několik základních složek což jsou:

- a) Hasičský záchranný sbor ČR. Řídí se zákonem č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR. Tento sbor chrání životy a zdraví obyvatel, životní prostředí a majetek před požáry a dalšími mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. Podílí se na plnění úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování krizového řízení a dalších úkolů, které mají stanoveny v právních předpisech.
- b) Jednotky požární ochrany zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Jednotky JPO jsou rozděleny do dvou kategorií. První, jejíž působnost je i mimo území zřizovatele označeny jako JPO I, JPO II a JPO III. Druhá kategorie JPO, která působí pouze na území, kde byly zřízeny, označeny jako JPO IV, JPO V, JPO VI.
- c) Policie České republiky. Řídí se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Patří mezi ozbrojený bezpečnostní sbor. Zajišťuje bezpečnost osob, veřejný pořádek, odhaluje

a předchází trestné činnosti. Policie řeší vnitřní bezpečnost ČR a v gesci je zpracování Krizového plánu KŘP.

- d) Poskytovatelé ZZS se řídí zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě a také vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě. Tato služba má výjezdové skupiny rozděleny do dvou skupin, a to RLP s lékařem a RZP bez lékaře, pouze záchranáři. Úkolem je zajistit neodkladnou zdravotní péči, která zajistí základní životní funkce a poté v co nejkratším možném čase dopraví pacienta do nemocnice k dalšímu ošetření.

Tento systém podporují ještě ostatní složky IZS, což jsou vyčleněné síly ozbrojených sil, ostatní bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, zařízení civilní obrany, neziskové organizace a sdružení občanů, které mohou být nasazeny při záchranných a likvidačních pracích. Záchranné práce mají za úkol vytvářet činnosti k záchranně osob postižených vzniklou MU. Kdežto likvidační práce následují po záchranných pracích nebo mohou být prováděny současně. Jsou to práce, které zajišťují likvidaci následků MU. Trvalé složky pro řízenou spolupráci IZS jsou krajská operační a informační střediska a operační a informační středisko. Práva a povinnosti těchto složek jsou definovány v zákoně č. 239/2000 Sb., Tyto složky navzájem spolupracují a sdělují si informace o MU, zároveň jsou využívány velitelem zásahu k povolání dalších složek IZS. Složky IZS několikrát ročně cvičí na případné MU, které by mohly nastat. V zákoně rozlišujeme dva druhy cvičení, a to taktická a prověřovací. Prověřovací ověřují připravenost sborů IZS k provedení záchranných a likvidačních prací. Taktická ověřuje přípravu sborů IZS a orgánů podílejících se na provádění a koordinaci záchranných a likvidačních pracích při MU. Lze rozlišit i několik úrovní řízení sborů IZS jako:

- a) Taktická: provádí v místě velitel zásahu, většinou někdo z HZS s právem velení. Velitel zásahu může být ovšem i někdo jiný záleží na MU, která nastala.
- b) Operační: toto řízení je prováděno na úrovni operačního a informačního střediska. Požadavky od velitele zásahu jdou právě přes toto středisko, které tyto požadavky od velitele zásahu na místě události přijímá a informace předává dál k efektivnímu zvládnutí MU. Prostřednictvím těchto středisek jsou vysílány zejména další složky IZS.

- c) Strategická: tato úroveň je nejvyšší a do řešení se zapojují starostové obcí ORP, hejtmani krajů nebo MV, kteří koordinují záchranné a likvidační práce. Při této úrovni jsou využívány krizové štáby.

Ve vyhlášce č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS rozeznáváme také stupně poplachu, které jsou definovány v §21 - §24 a to čtyři následující:

- a) 1. stupeň: ohrožení jednotlivých osob nebo zasažené území do 500 m².
- b) 2. stupeň: ohrožení maximálně 100 osob nebo zasažené území do 10 000 m².
- c) 3. stupeň: ohrožení od 100 osob maximálně do počtu 1000 osob nebo zasaženo území do 1 km².
- d) Zvláštní stupeň poplachu: ohrožení nad 1000 osob, celé obce nebo území nad 1 km².

Podle stupně poplachu se rozhoduje i kolik jednotek a jaké jednotky se na místo MU vyšlou. (Česko, 2000b, Sadílek et al., 2019, Česko, 2001.)

2.2 Obecní policie a její podíl na činnostech integrovaného záchranného systému

Strážníci OP se podílí velice rozsáhle na činnostech IZS. Zejména úzce spolupracují s PČR, se kterou mají nejvíce společného, včetně zaměření, které je u obou složek obdobné. Zásadní rozdíl mezi těmito složkami je, že PČR má v gesci zejména vše, co se týká TČ, kdežto OP projednává zejména přestupky v její působnosti. Samozřejmě to neznamena, že by strážníci OP nepřicházeli do styku s TČ. Složka OP bývá na místě události většinou jako jedna z prvních složek a po zjištění prvotních informací přivolá další složky IZS, které mají danou událost v gesci. Nicméně činnosti, které strážníci OP vykonávají, jsou více univerzální. Strážníci jsou voláni i jako asistence k otevírání bytů, například v součinnosti s HSZ nebo k usměrňování dopravy při odklizení dopravních nehod. Jsou také voláni k agresivním osobám, které ohrožují posádku vozů záchranné služby nebo k agresivním pacientům v nemocnici. Sbor PČR také může strážníky využívat jako nezúčastněné osoby při osobní prohlídce nebo při domovních prohlídkách.

2.3 Možnosti dalšího zapojení obecní policie do řešení mimořádných událostí a krizových situací

Když hovoříme o širším zapojení strážníků OP do řešení MU a KS, je třeba si definovat, co je mimořádná událost a co krizová situace. Definici MU najdeme v zákoně č. 239/2000 Sb.,

o integrovaném záchranném systému, a to takto „*Mimořádnou událostí je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,*“ (Česko, 2000b) Kdežto KS definuje zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení jako „*Krizovou situací je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo ohrožení státu.*“ (Česko, 2000c) Pokud jeden z těchto případů nastane v katastrálním území obce, na jehož území OP působí, může tato složka být velice přínosný při řešení těchto hrozeb, a to ve spolupráci se základními složkami IZS.

Velkou výhodou OP je její univerzálnost a vybavení na různé situace, které by mohly nastat. Díky univerzálnosti je vyškolená na zvládnutí široké škály možných problémů v daném městě. Důležité je, že strážníci díky tomu, že provádí hlídkovou činnost ve své obci, mají velice dobře celou tuto oblast zmapovanou, včetně všech uliček. Proto se strážníci dokáží většinou dostat na místo události ze všech složek nejdříve. Dokonce i když OP nepatří mezi takzvané „first respondenty“, což jsou poskytovatelé první pomoci vozí většina OP ve svých služebních vozech AED, aby hlídka OP mohla rychle poskytnout první pomoc v případě nějaké nepředvídatelné události. Při všem, na co je OP vybavena by v rámci IZS našla širší využití, než jaké má nyní. Nicméně ve většině měst spolupráce se základními složkami IZS funguje na vynikající úrovni a OP se stala neodmyslitelnou součástí tohoto systému.

Největší využití samozřejmě mají strážníci OP při spolupráci s PČR, protože propojení těchto složek je mnohem větší než u ostatních. Bohužel obě tyto složky trpí nedostatkem kvalitních zaměstnanců, což značně snižuje jejich efektivnost a funkčnost. Sbor PČR může strážníky OP využívat zejména při podpoře své hlídky na místě události, nebo při společných výjezdech k události, ať už je to hrozba aktivního střelce, rušení nočního klidu, či narušení občanského soužití. Navíc se obě složky doplňují jak technicky, tak materiálně. V dnešní době by OP těžko fungovala bez PČR a PČR by těžce fungovala v daných městech bez podpory OP. (Česko, 2000b, Česko, 2000c)

3 OBECNÍ POLICIE VE VYBRANÝCH STÁTECH

Otázku bezpečnosti řeší všechny státy už od svého počátku. Každý otázku bezpečnosti řeší jinak, ať už zřízováním OP nebo jiným řešením na zvýšení a zkvalitnění bezpečnosti. Zájem o bezpečnost v posledních letech stoupá zejména s hrozbami, které mohou vzniknout. Problém bezpečnosti se řeší zejména ve větších městech, kde je větší koncentrace lidí. V zemích, ve kterých OP v určité formě existuje, se liší zejména názvem těchto sborů, ale také samozřejmě oprávněními, které v ostatních zemích mají. V této části práce se zaměříme na seznámení problematiky OP alespoň v několika vybraných státech, kde si přiblížíme historii těchto sborů a oprávnění, jaké tyto sbory mají a k čemu jsou tyto sbory využívány. Díky tomu můžeme získat srovnání, a i možný výhled do budoucnosti OP v ČR.

3.1 Obecní policie USA

V USA je činnost policie velice specifická už jen tím, že USA je spojením 50 států o celkové rozloze asi 9 631 214 kilometrů. Na tomto území, v roce 2021 žilo asi 332 410 303 milionů obyvatel. Tímto počtem obyvatel a velikosti je specifická i činnost, oprávnění a fungování policie. Celkově je policie v USA rozdělena do třech sborů, a to federální policejní sbory, které mají působnost na celém území USA, jsou to sbory jako Federální úřad pro vyšetřování nebo Úřad pro potírání drog. Oba sbory patří pod ministerstvo spravedlnosti USA. Pak státní policejní sbory, které uplatňují svou činnost na území daného státu. Úřady šerifa a městská policejní oddělení, na což se v této části zaměříme. Pro lepší porovnání jsem zvolil tři nejznámější městská policejní oddělení zároveň jsou to i jedny s nejdelsí tradicí. Jedná se o Los Angeles police department, Boston police department a New Yorku police department.

Městský policejní sbor v Los Angeles vznikl už v roce 1869. V roce 1875 vznikly jednotné uniformy a odznaky tohoto sboru. Po násilných událostech v Los Angeles měl tento sbor v roce 1883 sílu asi 15 placených policistů. Sbor postupně nabýval na síle a přibývaly specializované jednotky, které v rámci LAPD fungovaly. Například v roce 1950 začala fungovat Bomb squad, což je pyrotechnická služba. Nebo v roce 1956 založení divize letecké podpory, která bývala využívána pro monitorování dopravní situace ve městě a které lze také využívat v případě monitorování demonstrací nebo pátrání po osobách. V roce 1963 bylo schváleno motto tohoto sboru a to „To protect and to Serve“ a byli tímto mottem označeny všechny služební vozy. Toto motto je vlastnictvím města Los Angeles. Sbor LAPD prošel za svou existenci mnoha reorganizacemi a vývojem až do současného stavu. Jedná se o OP,

kteřá spadá pod vedení města Los Angeles, které sbor i financuje, ale v podstatě funguje stejně jako v našich podmínka PČR. U sboru LAPD funguje jak zásahová jednotka označovaná jako SWAT team, tak i další jednotky, které u nás fungují pouze v rámci PČR. Díky tomuto všemu má LAPD vše, co ke své činnosti potřebuje, aby zajistila bezpečnost pro občany Los Angeles. V současné době vede tento sbor už 57. zvolený náčelník, a to Michael Moore.

V Bostonu založili hlídky, které řešily bezpečnost už v roce 1631 což je řadí mezi jedny z nejstarších sborů v tomto státě. Nicméně ale první sbor byl oficiálně založen až v roce 1844. Na přelomu 19. a 20. století měl tento sbor sílu asi 1000 policistů což v té době bylo nevídané. Ve 20. století zažil sbor velký rozmach a začal s rozšiřováním svých specializací. Zřídil pořádkovou policii, která mohla být využívána při nepokojích nebo demonstracích, bezpečnostní skupiny, psovody, motorizované hlídky na motocyklech a ve vozidlech, strážce přístavu a mnoho dalších. V roce 2001 měla Bostonská policie i své potápěče. V současné době je Boston rozdělen do 12 okresů, které tuto bezpečnost zajišťují. Jejich fungování je obdobné jako u oddělení LAPD.

Poslední policií, na kterou se zaměříme, je policie v New York City, ve zkratce NYPD. Tento sbor funguje už od roku 1845. Začátkem 20. století stejně jako ostatní sbory v USA zaznamenal obrovský rozmach a již v roce 1905 měl první motocykly a v současné době je jedním z největších policejních sborů v USA. Sbor má sílu asi 36 000 důstojníků a asi 19 000 civilních zaměstnanců. V New Yorku žije asi 8 500 000 obyvatel na rozloze asi 784 km². Toto oddělení zajišťuje obrovskou škálu činností, od řízení dopravy, pořádkové policie, kriminální policie, až po boj s terorismem. Díky těmto oddělením NYPD může řešit na svém území všechna ohrožení bezpečnosti, která by mohla vzniknout. Bohužel v posledních statistikách v tomto městě kriminalita značně roste. New York si v dnešní době asi každý spojil s teroristickými útoky na světové obchodní centrum 11.09.2001. (Bultema 2019., Ruff et al., 2012, Wells et al., 2003, Bomb squad, 2021, Reif, 2015, Spojené státy americké, 2021, Brief history of the Boston police, 2021, About NYPD, 2021, LAPD Motto, 2021, Praktické informace, 2021)

3.2 Obecní policie Velká Británie

Velká Británie neboli Spojené Království je tvořeno čtyřmi zeměmi a to Anglií, Walesem, Skotskem a Severním Irskem. Tato země má rozlohu asi 243 253 kilometrů, ve které žije asi 61 390 000 obyvatel v asi 10 654 městech. I když všechny země, které tvoří Velkou Británii

mají na sobě částečnou nezávislost. V Británii je několik sborů, které mají za úkol uplatňovat právo a vymáhat bezpečnost. Jsou to Teritoriální policejní síly. Těchto sborů je na území asi 43, z toho je 39 v Anglii a 4 ve Walesu. Nejvíce policistů samozřejmě slouží v Londýnské metropolitní Policii. Tento sbor spravuje oblast o velikosti asi 1 578 kilometrů, na kterých žije necelých 9 milionů obyvatel. Bezpečnost zajišťuje asi 30 000 policistů. Celkový počet zaměstnanců tohoto sboru je něco přes 43 000, což je asi 25% všech pracovníků, kteří pracují v tomto odvětví. Zajímavostí je, že většina policistů, kteří takto v Británii slouží, nejsou vybaveni palnými zbraněmi, ale ve výbavě mají teleskopické obušky a slzotvorné prostředky. Palné zbraně mají jen speciální policejní síly a zásahové jednotky, které jsou využívány při ohrožení obyvatel ozbrojenými pachateli. Za to ve Skotsku a Severním Irsku jsou vytvořeny jednotné policejní síly.

Dalším sborem jsou Zvláštní policejní síly. Tyto sbory působí na celém území. Jedna z takových složek je Britská dopravní policie, pak nepolicejní orgány pro vymáhání práva. Nejsou to sice policejní sbory, ale mohou využívat součinnost s policejními složkami. Poslední složkou jsou orgány s vyšetřovacími pravomocemi, které se dají přirovnat u nás službě SKPV. Policejní orgán v Británii rozlišuje tři druhy policistů, a to Police Officer, což je policista na plný úvazek, Special Police Constable, působí zejména u Londýnské Metropolitní Policie na částečný úvazek. Zajímavé je, že za svou činnost nepobírají mzdu. Mezi nejčastější činnosti je pomoc při dopravních nehodách a působí také jako preventisté ve školách. Speciálním constablem se může stát kdokoli, kdo dovršil 18 let. Tuto činnost vykonávají ve větším počtu ženy. Poslední je Police Community Support Officer. Jejich činnost spočívá hlavně v preventivní hlídkové činnosti. Příslušníci tohoto sboru mají také mnoho pravomocí, které využívají například mohou zabavit alkohol osobám mladším 18 let, zabavit drogy, vystavit blokovou pokutu za odhazování odpadků, jízdu na kole po chodníku a další. V Británii fungují poradní týmy složené z místních zástupců, zástupců veřejnosti, nevládních organizací a podnikatelů. Ti vytváří bezpečnostní audit lokality a navrhují opatření pro zlepšení bezpečnosti. Například sousedské hlídky a další. Na toto navázalo několik obcí, které zřídily strážce sousedství, což jsou obecní zaměstnanci a jejich činnost je hlavně preventivní.

V některých částech Británie se vydali podobnou cestou jako některé obce u nás v ČR, které nemají zřízenou svou OP, a to buď z důvodu finančních nebo personálních. Proto využívají soukromé bezpečnostní agentury, které dohlíží na veřejný pořádek a spolupracují s policií. Je to hlavně z důvodů personálního nedostatku, kterým trpí všechny tyto sbory. Například

ve městě Lincoln zajišťuje bezpečnost soukromá bezpečnostní agentura G4S. Dohoda s bezpečnostní agenturou šla ještě dál když se na základě smlouvy zavázaly k výstavbě nové policejní služebny a jejímu provozu, k tomu navíc bude pod tuto agenturu převedena asi polovina pracovníků místní policie. Součástí této služebny bude i věznice s asi 30 celami. Tímto bude město schopno ušetřit několik milionů liber ročně, které by vyčlenilo na provoz policie. Tato koncepce zaujala některá další města, která podobný model také zvažují. Těžko říct kam až tato koncepce může vést. (Krulík, 2015, Structure, 2021)

3.3 Obecní policie Belgie

Než si představíme fungování OP v této zemi, je třeba se obeznámit s tímto státem. Belgie je země o velikosti asi 30 528 km². Belgie má kolem 11 milionů obyvatel a je to federativní spojení tří zemí. Takže co se týká obyvatelstva, je podobná podmínkám ČR. Sbor OP si prošel v tomto státě několika reformami, kdy z původní OP, Státní policie a Soudní policie vznikly dva sbory pod názvem Místní policie a Federální policie. Velmi zajímavé je, že Místní policie vykonává hlavní policejní činnosti včetně pořádkové a kriminální činnosti. Což je zásadním rozdílem od činností OP v našich podmínkách. Místní policie je rozdělena do asi 196 oblastí, každou oblast řídí ředitel, který spadá pod vedení obce nebo obcí. Místní policii mohou úkolovat i orgány samosprávy. Finance na provoz jdou jak z obecního rozpočtu, tak z federálního rozpočtu. Ministerstvo vnitra a spravedlnosti má pod sebou federální polici, která plní specializované úkoly. Zejména se jedná o zásahové jednotky, které jsou využívány při boji s ozbrojenými pachateli. Dále mají v gesci závažné kriminální činnosti. Federální policie působí v každém okrese. Od roku 2002 v Bruselu vznikly takzvaní „městští stewardi“, kteří působí podobně jako u nás preventisté fungující u OP. Tyto sbory zavedly i další obce. Náplní tohoto sboru je zajišťování bezpečnosti v hromadné dopravě, parkovací dozor a další činnosti. (Krulík, 2015)

3.4 Obecní policie Rakousko

Rakousko jako jeden z našich sousedů má rozlohu 83 879 km² a má asi 8 375 000 obyvatel. Je to federace devíti spolkových zemí. Od roku 2005 v celém Rakousku vznikla jedna Spolková policie, která vznikla reformou Spolkové bezpečnostní stráže a Četnictva. Sbor Spolkové policie má asi 23 000 - 25 000 zaměstnanců. V roce 2010 došlo k navýšení a tento sbor měl mít asi 30 000 zaměstnanců. Bohužel Rakousko zažilo několik protestů ve spojení s rušením a omezením služeben tohoto sboru. Obyvatelé argumentovali tím, že může dojít k ohrožení bezpečnosti. Nicméně obce v Rakousku mají právo zřizovat vlastní sbory pro

zajištění bezpečnosti na území dané obce, ale v ústavě mají zavedené pravidlo, že právo by neměly využívat obce, kde do roku 2005 působila Spolková bezpečnostní stráž. Proto OP má v této zemi zřízenou pouze pár desítek obcí, které využily tohoto práva ke zvýšení bezpečnosti. V Rakousku nemá OP jednotný název, ale názvů je zažito několik. Celkem má OP v Rakousku asi 365 zaměstnanců a zajišťuje bezpečnost asi pro 571 820 obyvatel této země.

Velkou zajímavostí je, že OP může využívat stejné uniformy jako Spolková policie, kde jediný rozdíl je jen v tom, že na uniformě je nášivka dané obce, ve které je zřízena. Vozidla těchto OP se vůbec neliší od vozidel zemské policie. Na těchto vozidlech je dokonce odkazováno na celostátní tísňovou linku 113. Vídeň uvažovala o zřízení bezpečnostního sboru, ale bylo dost argumentů proti tomuto projektu. Nejzásadnější argumenty proti byly, že vzniklý sbor bude konkurovat Spolkové policii, nebo že místo represe mohou využít více sociálních projektů, které by pomáhaly ke zvýšení bezpečnosti a začleňování všech osob do společnosti. Také byly hlasy, že město tím chce vybrat pouze více prostředků na pokutách. Po volbách v roce 2010 byl tento projekt nadobro ukončen a vláda se vydala jiným směrem, a to zejména větší podporou spolkové policie a vytvořením nových kamerových systému. Hodně obcí, hlavně v oblasti Montafon, se vydaly cestou k zajištění bezpečnosti objednávkou soukromé bezpečnostní agentury, která tuto otázku řeší. Soukromá bezpečnostní agentura byla najata na činnost mobilních radarů. Jelikož spolková policie v rámci úspor není schopna zajišťovat některé služby, jsou soukromé bezpečnostní agentury hojně využívány i v okolních městech. (Krulík, 2015)

3.5 Obecní policie Lotyšsko

V Lotyšsku žije přibližně 2 miliony obyvatel, na ploše asi 64 559 kilometrů. Zajímavostí je, že tato země je rozdělena do 9 velkoměst a 109 okresních obcí. Činnosti policejních sborů jsou v zemi stanoveny zákonem o policii. Policie je označena jako „*ozbrojený, státní nebo místní úřad, jehož úkolem je ochrana občanů před kriminálními a jinými protizákonnými hrozbami a ohroženími jejich života, zdraví, práv, svobod, majetku, jakož i zájmů společnosti a státu.*“ (Krulík, 2015 str.64) Díky této definici sem spadá jak státní policie, tak i OP. V Lotyšsku je zřízena složka OP asi ve dvaceti třech obcích a z toho jen Riga, která je hlavním městem, má asi 700 zaměstnanců zařazených k OP. Hlavní odlišnost je v tom, že OP funguje pouze na určitém území, kdežto státní policie funguje po celém státě. Důvodem, proč jsou využívány OP, které stejně jako u nás mohou zřizovat místní samosprávy je,

zkvalitnění bezpečnosti obyvatel a rozsáhle úspory u státního policejního sborů. Kvůli velkým úsporám u státního sboru to došlo až tak daleko, že funguje dozorčí, který přijímá oznámení a policisté jsou dostupní v pracovních dnech v čase od 8:00 – 17:00 hodin. Poté funguje na pohotovosti v oblasti, tým čítající asi čtyři policisty, kteří okrsek spravují. Složení policistů na pohotovosti jsou dva policisté zajišťující pořádkovou činnost a dva kriminalisté. Další sbory a specifické policejní činnosti jako zásahová jednotka a kriminalistická technika jsou umístěny pouze na krajských velitelstvích, kterých má Lotyšsko celkem pět. O víkendu bývají hlídky smíšené, jeden státní policista provede kontrolní činnost se strážníkem OP. Poté je tato činnost jen v rukou strážníků. Díky této situaci se k tomu obce musí postavit jediným řešením, a to zřízením svého sboru.

Strážníci OP v této zemi vznikly už v roce 1990, kdy byla její působnost v prosazování vyhlášek měst a obcí, které tento sbor zřizovaly. První OP vznikla v září roku 1990 v Rize. V roce 1995 tento sbor dostal do gesce i řešení dopravy ve městě. Oprávnění, které OP má, je mnoho, například kontrola totožnosti, předvolávání osob, pátrat po pohřešovaných osobách a odcizených vozidlech nebo používat státní a místní média pro šíření informací, které jsou důležité pro jejich činnosti. Příslušníci OP jsou často rekrutováni z řad státní policie, vojáků nebo příslušníků dalších sborů bezpečnosti. Každá obec využívá příslušníky OP k trochu jiným činnostem. Je to určeno zejména i velikostí dané obce ve které funguje. (Krulík, 2015)

4 DÍLČÍ ZÁVĚR

V teoretické části práce se podařilo definovat specifické postavení strážníků OP v rámci IZS i v rámci bezpečnosti ČR. Vývoj složky OP byl složitý a vždy byl provázaný s vývojem policie a řešením bezpečnostních otázek, které jsou základními kameny každé společnosti. Velkým přelomem byl vznik samostatného Československého státu v roce 1918, kdy se začala tato složka samostatně vyvíjet. Bohužel tento vývoj byl po roce 1947 zastaven, složka OP v podstatě zanikla. Obnovení činnosti bylo možné až po roce 1989. Zejména klíčový je rok 1991, kdy vznikl páteří zákon o této složce, kterým se OP řídí dodnes. Podstatný byl rok 2000, kdy byl zákonem zřízen systém IZS a definováno jeho fungování, a na to navázalo postavení OP v tomto nově vzniklém systému. V obcích, kde je OP zřízena, má tato složka velký vliv na bezpečnost a prevenci v ulicích. Díky tomu tato složka přispívá k většímu bezpečí obyvatel obce. Strážníci jsou díky jejich vybavení, oprávnění a univerzálnímu výcviku schopni být více využíváni k činnostem ve spojení se vznikem MU na území dané obce. V poslední části se podařilo specifikovat činnosti OP ve vybraných zemích a díky tomu i vidět možný směr a vývoj OP v podmínkách ČR. V Evropě je fungování OP víceméně podobné k činnostem OP v ČR, kdežto v USA je činnost těchto OP více srovnatelná s činnostmi PČR v rámci ČR. Tyto informace budou dále využívány v praktické části bakalářské práce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MĚSTSKÁ POLICIE VYŠKOV

Vyškov je bývalé okresní město a má asi 20 939 obyvatel. Do katastrálního území města patří obce Lhota, Rychtářov, Opatovice, Hamiltony a Pařezovice. Vyškov, stejně jako ostatní města, musel řešit bezpečnost a vymáhání práva a bezpečnosti na svém území. Proto využil svého práva a v roce 1992 byla zastupitelstvem města vydána obecně závazná vyhláška města o zřízení MP Vyškov. Označení jako MP má díky zákonu č. 553/1991 Sb., konkrétně §1 odst. 4, kde je definováno, že OP zřízená v obcích, které jsou městem, se označuje jako městská policie. Původní vyhláška platila do roku 1996, kdy byla nahrazena obecně závaznou vyhláškou č. 8/1996 o MP Vyškov. Začátky tohoto sboru byly těžké. Nově vzniklá MP měla pouze sedm členů, z toho šest strážníků a jednoho pracovníka pověřeného vedením MP. Strážníci neměli při vzniku žádné uniformy ani služební zbraně. Sloužili pouze v civilním oblečení, převážně na denních směnách, v pátek byla služba prodloužena do sobotního rána. Zázemí měli v zasedací místnosti na MěÚ ve Vyškově. Jejich činností byla kontrola tržních řádů, zábory veřejného prostranství a samozřejmě byla i velmi dobrá znalost města. V roce 1993 bylo nutné navýšit počty strážníků a přikoupit vybavení. Do výzbroje byly nakoupeny první služební zbraně, což byl revolver Taurus, vysílačky a první uniformy.

Obrázek 1 Služební zbraň Taurus

V tomto roce vznikla i první domovenka, kterou MP Vyškov využívala. Navrhnul ji architekt MěÚ ve Vyškově. Jedním z důvodů, proč docházelo k rychlému rozvoji tohoto sboru, byla i skutečnost, že v sousední obci Drnovice se začala hrát nejvyšší fotbalová liga a přes

Vyškov jezdily do Drnovic davy fanoušků. Strážníci v té době sloužili ve dvoučlenných hlídkách bez stálé služby. Telefony v terénu přijímali přes přístroj Zetron, což umožňovalo spojení běžné telefonní linky s vysílačkami, které strážníci měly při sobě.

Obrázek 2 První domovenka MP

Roky 1994 a 1995 se nesly v duchu rozšiřování sboru, kdy v roce 1994 bylo již osm strážníků ve výkonu a jeden pověřený strážník vedením MP. V této době bylo zapotřebí další nakoupení výbroje a výstroje, zejména nákup dvou dalších revolverů Taurus. O rok později došlo k masivnějšímu náboru a složka se rozrostla na dvanáct strážníků a jednoho pověřeného strážníka. Strážníci začali vykonávat službu jak v denních, tak nočních hodinách. Byly koupeny čtyři pistole CZ 75 semicompact a zavedena pozice psovoda MP Vyškov. Psovod byl u MP až do roku 1999. Byl využíván zejména na udržování veřejného pořádku, jak na fotbalových utkáních, tak při problémech v hospodách. Tento rok byl také zlomový v tom, že MP pořídila první vozidlo v barvách tohoto sboru, a to služební vůz Škoda Favorit. Rozšíření sboru a pořízení vozidla dovolilo sboru zaměřit se na širší škálu činností, například využití TPZOV a mnohem rychlejšímu pohybu po městě. Byla také nakoupena nová výstroj, kombinézy a ochranné helmy.

Obrázek 3 Služební zbraň CZ

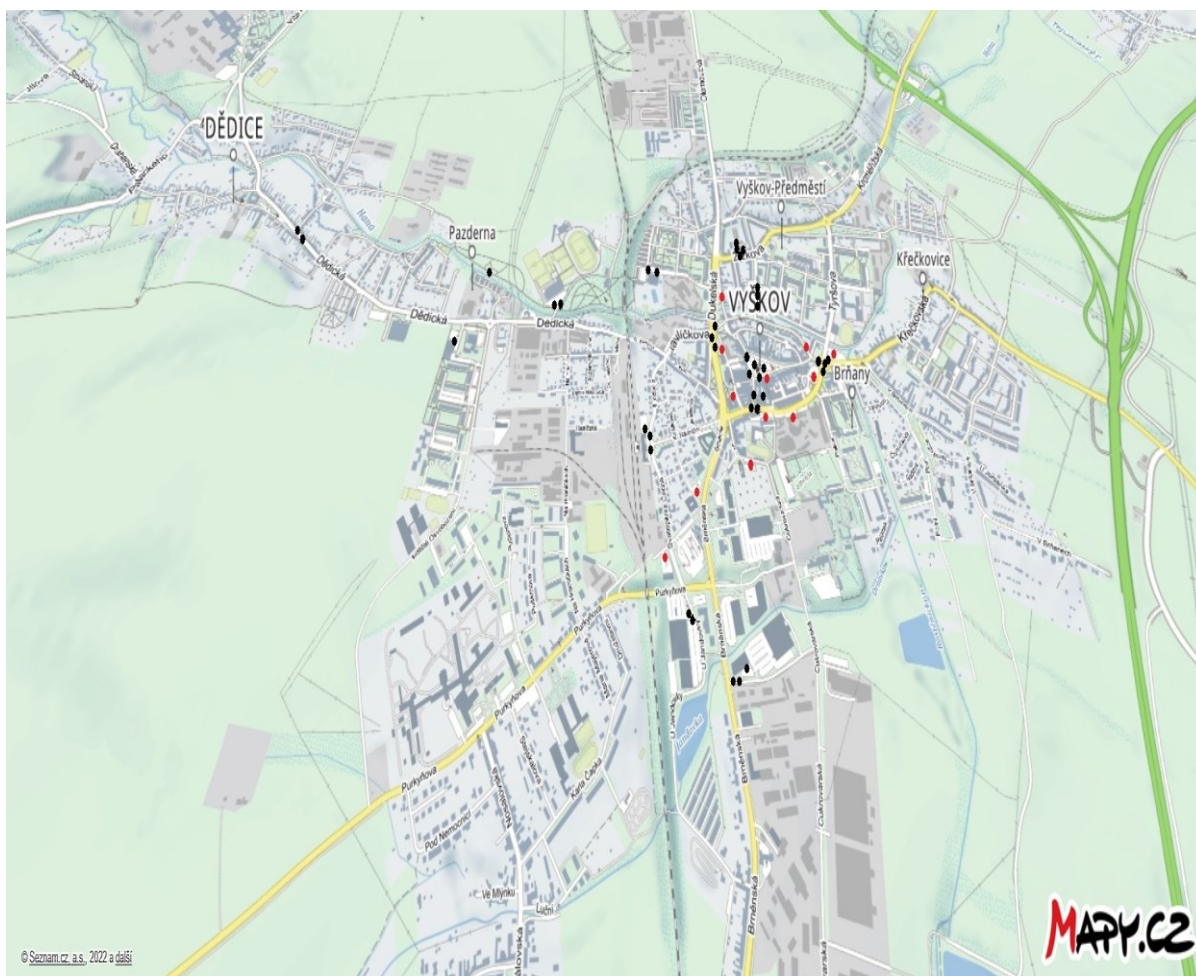
Strážníci tak fungovali až do roku 1997, kdy došlo ke změně domovenky MP Vyškov, kterou využívá do dnešní doby. K lepší evidenci přestupků byl zaveden systém Derik. V roce 1999 byla MP Vyškov přesídlena naproti MěÚ Vyškov na zámek, kde dostala větší prostory. Bylo vyřazeno vozidlo Škoda Favorit, které nahradilo služební vozidlo Škoda Felicia. Koncem 20. století sestoupil z první fotbalové ligy fotbalový klub v Drnovicích, proto vedení MP rozhodlo, že služební pes, který odchází do výslužby, nebude nahrazen novým. Poté bude pozice psovoda zrušena. Roku 2001 se MP opět přemístila do nově zrekonstruované části MěÚ Vyškov. Počátky nového století se nesly v duchu inovací. V roce 2002 byl navýšen počet strážníků na patnáct a jednoho pověřeného strážníka. Pro nové strážníky byly nakoupeny i nové služební pistole CZ 75 D. Po tomto rozšíření dostala MP Vyškov v roce 2003 do své gesce také správu parkovacích automatů. Tyto parkovací automaty byly z počátku umístěny na Masarykově náměstí a na parkovišti na ulici Křečkovská. Také začala první etapa rozvoje kamerového monitorovacího systému, kdy vzniklo prvních pět kamerových bodů a dispečink. První kamery byly osazeny na náměstí Československé armády, na ulici Dědická, Brněnská, na ulici Tyršova a na Masarykově náměstí.

V roce 2004 došlo k vyřazení revolverů Taurus a místo toho MP dostala do výzbroje pistole CZ 75 D. Také došlo k zakoupení dalšího služebního vozidla, a to Škoda Octavia. V tomto roce byla realizovaná druhá etapa rozšiřující městský kamerový systém. Nové kamery přibyly na ulici Dukelská, na ulici Brněnská a na ulici Dědická. Došlo i k navýšení placených parkovišť. Také vznikla čtyři placená parkoviště, a to na ulici Československé armády, dvě na ulici Kostelní a na ulici Dvořákova. Následující roky, zejména v roce 2005 a 2006 se opět rozšiřoval městský kamerový systém. Vznikly kamerové body na ulici Sportovní, Sídliště

Osvobození a také přibyla stálá kamera na MěÚ Vyškov, která snímala vchod a úřední desku. Poslední bod byl zřízen na ulici Albrechtova. Strážníci po novele zákona dostali oprávnění kontrolovat u osob přítomnost alkoholu v dechu, k čemuž využívali FC 20 Kit Lifelock.

Pro vývoj MP Vyškov je důležité zmínit rok 2007, kdy vznikla linka 156. Strážníci začali denní i noční hlídky vykonávat po třech lidech na směně. Z toho jeden byl vždy k dispozici na lince 156 a kamerách a dva vykonávali hlídkovou činnost a prověřovali přijatá oznámení. Do služebních vozů byly v rámci zvýšení bezpečnosti strážníků v terénu zakoupeny dva kusy těžké balistické ochrany (vesty) a těžké balistické přilby. V roce 2008 bylo zakoupeno další služební vozidlo Škoda Fabia. K dalšímu velkému posílení sboru došlo až roku 2012, kdy byl počet strážníků ve Vyškově navýšen na dvacet a jednoho pověřeného strážníka. Také došlo k vyřazení vozidel Škoda Felicia a Škoda Octavia. Místo vyřazených vozidel bylo zakoupeno služební vozidlo Škoda Octavia II combi. V tomto roce přibýly i nové parkovací automaty na ulici Kašíkova, Jiřího Wolкера a Dukelská. Kamerová síť byla přesunuta na rychlejší optickou síť, která zajišťuje plynulejší a rychlejší chod kamer. Díky tomu, že se složka tak rozrostla došlo k navýšení počtu parkovacích automatů. Také díky tomu mohla začátkem roku 2013 vzniknout dopravní hlídka, kterou tvořili dva vyčlenění strážníci, kteří měli v gesci vše okolo „dopravy“ ve Vyškově. Tato dopravní hlídka ve městě fungovala až do roku 2017. Zbytek strážníků měl víc prostoru na výkon preventivní hlídkové činnosti, zejména byl větší důraz věnován k provádění pěších kontrol a prověření oznámení, která se každý rok navyšují. Došlo k nakoupení nových testovacích sad na přítomnost alkoholu v dechu a rovněž vyřazení starých. Nové testovací sady byly nakoupeny od značky Dräger. Pro zvýšení bezpečnosti ve městě byly zřízeny další kamerové body, a to na ulici Husova, nádvoří MěÚ, dvě kamery ve Smetanových sadech, kamera na ulici Nádražní a poslední kamera byla umístěna na ulici Revoluční. Jako reakce na aktivního střelce v Uherském Brodě v roce 2015 byla všem strážníkům zakoupena osobní lehká balistická ochrana (vesta), kterou strážníci sebou vozí ve služebních vozech ke zvýšení bezpečnosti. V roce 2016 bylo koupeno nové vozidlo Dacia Duster, také byl pořízen zatím poslední parkovací automat na ulici Hřbitovní. V roce 2018 byla MP Vyškov přemístěna do nové budovy na ulici Žižkova, která umožňuje svou velikostí a zázemím další budoucí rozvoj tohoto sboru. Nově byl ukončen systém evidence přestupků Derik a byla pořízena nová platforma FTT ke správě událostí.

Díky tomu, že MP Vyškov dostala nové moderní prostory, mohlo dojít k navýšení strážníků na dvacet jedna a jednoho pověřeného strážníka. V roce 2019 investovala MP do hybridního vozidla Toyota Corrola, které jezdí jak ekonomicky, tak ekologicky. Také došlo k vyřazení čtyř pistolí semicompact a bylo koupeno pět pistolí Glock 17 gen. IV. Jako reakce na výbuch plynu v Koryčanech byl v roce 2021 zakoupen detektor plynů X-AM 2500 značky Dräger, který strážníci vozí ve vozidlech, aby byli připraveni na možné ohrožení. Také byl zakoupen přenosný radar na měření rychlosti. Poslední rozšíření kamer nastalo, když v roce 2021 byla podepsána veřejnoprávní smlouva s obcí Drnovice a byly připojeny 4 kamerové body z této obce. (Sedláček, 2021)

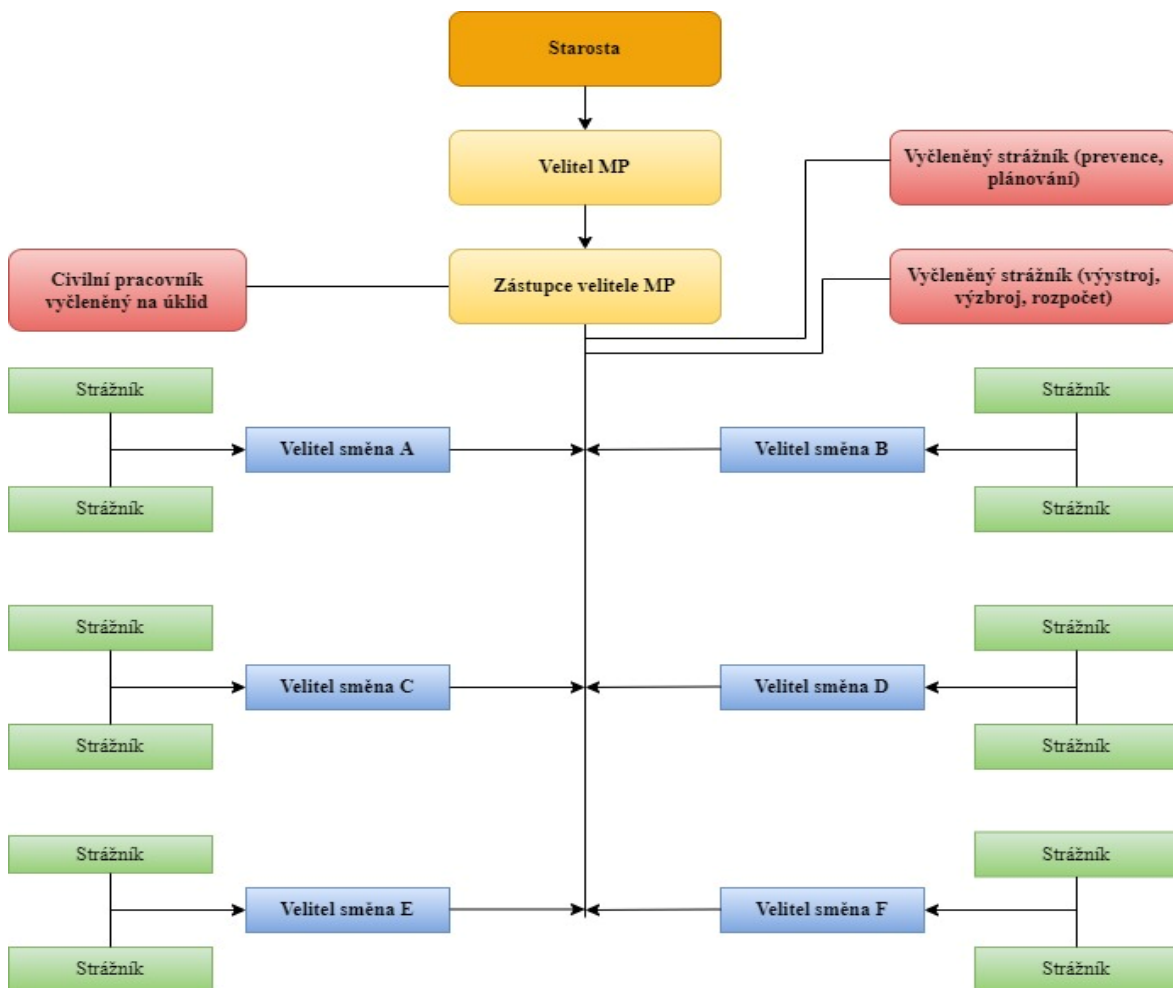

Obrázek 4 Černé tečky kamery červené tečky parkoviště (Mapy.cz, 2022)

5.1 Organizační struktura městské policie Vyškov

Ve Vyškově patří MP k těm středně velkým, ke konci roku 2021 má tabulkově 23 zaměstnanců, z toho jednoho civilního pracovníka vyčleněného na úklid prostor služebny MP. Jedno tabulkové místo strážníka bylo neobsazené. V dalších letech má vedení MP v plánu usilovat o další významnější rozšíření řad strážníků k lepšímu zabezpečení činností,

kteřé jsou po MP vyžadovány. Starosta obce má v kompetenci řízení složky OP. Zastupitelstvo obce může využít dle §3 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii pověřit vedením OP k plnění některých úkolů při řízení OP určeného strážníka. Podmínkou, aby takový strážník mohl být pověřen a funkci vykonávat, je předložení negativního lustračního ověření, pokud se taková osoba narodila před rokem 1972. (Česko, 1991)

Obrázek 5 Struktura MP Vyškov

Co se týká dále personálního obsazení, tak věková struktura toho sboru je poměrně široká. V tabulce 1 nalezneme věkové složení strážníků. Průměrný věk strážníka MP Vyškov je 37,5 roku.

Tabulka 1 Věková struktura MP Vyškov k 31.1.2022

Věk	Počet strážníků
21-30	5
31-40	9

Věk	Počet strážníků
41-50	1
51-60	7
61 a více	0

5.2 Vybavení strážníků městské policie Vyškov

Vybavení strážníků MP Vyškov se dá v první řadě rozdělit na výstrojní a výzbrojní součástky, které při své službě využívají. Výstrojní součásti tvoří oblečení, které má strážník předepsané k výkonu zaměstnání strážníka. Tuto výstroj lze ještě rozdělit na denní, noční, letní a zimní. V denních i nočních službách strážníci vykonávají pěší kontroly ve vybraných lokalitách a podle toho jsou strážníci ustrojeni. Mají kšiltovku, modrou košili s insigniemi MP, které stanovuje vyhláška 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o OP. Dále černé kalhoty s označením MP na kapsách a služební opasek s výzbrojí, kterou má každý strážník svou.

Obrázek 6 Ústroj den

V noci strážníci slouží převážně jako motorizovaná hlídka a tomu je uzpůsobena i jejich výstroj. V nočních hodinách strážníci mohou nosit buď černé triko s insigniemi MP, černé kalhoty s označením MP a opaskem s výzbrojí nebo jsou oblečení do černých kombinéz s insigniemi MP a služebními opasky. V zimních měsících je výstroj obdobná. Liší se jen tím, že na denních směnách je svrškem místo modré košile zimní bunda s insigniemi MP. Co se týká výbrojní součásti strážníků, tak každý strážník je vybaven služebním opaskem, na kterém má: krátkou palnou zbraň, a to buď CZ 75 D nebo Glock 17 Gen IV, pouta, slzotvorný prostředek, baterku, kapsu na dokumentaci, pouzdro na jednorázové rukavice, poutko na taktické rukavice, zavírací nůž a teleskopický obušek.

Obrázek 7 Kombinéza

Každý strážník má také svou lehkou balistickou vestu a batoh s dalším vybavením, který si sebou bere do vozidla. V batohu jsou další výstrojní součástky, které strážníci využívají. Součástí je reflexní vesta s insigniemi MP, kterou strážník využívá, když usměřňuje

dopravu, dále zastavovací terč a dokumenty potřebné pro výkon služby. Každé vozidlo je vybaveno dalšími důležitými věcmi, které strážníci mohou využít a to: ruční vysílačky pro případ vzdálení od vozidla, velké svítilny, přístroje na zjištění alkoholu v dechu, testy na zjištění drog ze slin, skládací kužely pro případ označení dopravní nehody nebo jiného omezení, nádobu na čistou vodu, pásy s označením MP, záchranářský batoh s přístrojem první pomoci AED a s vybavením pro základní ošetření při zranění, hasicí přístroj, přístroj na zjištění přítomnosti oxidu uhličitého, jednorázové rukavice, roušky a mobilní telefony pro dokumentaci událostí přímo z místa.

Obrázek 8 Lehká balistická vesta

Strážníci také mohou pořizovat dle zákona č. 553/1991 Sb., §24 písm. b) bod 1 *zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z místa událostí.* (Česko,1991) Díky tomu jsou strážníci vybaveni osobními kamerkami, které jsou viditelně umístěny na uniformě strážníka. Jednu motorizovanou hlídku MP Vyškov tvoří vždy dva strážníci a oba jsou těmito kamerkami vybaveni. Co se týká výcviku, tak všichni strážníci MP Vyškov prochází pravidelným střeleckým výcvikem a školením první pomoci. Strážníci také mají certifikát na odchyt psů a mají školení na používání ručního radaru na měření rychlosti. V roce 2020 byly zbudovány ve služebních vozech vestavby. Díky těmto vestavbám vzniklo více prostoru pro vybavení strážníků, což vedlo i ke zlepšení komfortu jak strážníků, tak většího bezpečí ve vozidle.

Vestavby jsou pořízeny do služebních vozidel, které MP Vyškov používá. K 31.1.2022 měla MP Vyškov celkem šest vozidel, z toho pět vozidel je v barvách MP a čtyři jsou vybavena těmito vestavbami.

Obrázek 9 Vestavby

Jak je vidět na obrázku, jedno z vozidel je svou vestavbou unikátní tím, že je přímo uzpůsobeno na odchyt a převoz psů do záchytných kotců, které pro město spravuje ZOO Park Vyškov. Toto vozidlo má místo klasických úložných prostorů klec na převoz odchycených zvířat.

5.3 Statistiky činností obecní policie Vyškov za posledních 5 let

Strážníci ve Vyškově přešli v půli roku 2017 na nový program k evidenci událostí s názvem FTT manager, který nahradil dříve používaný systém Derik. V následující části lze vidět přehled událostí, které v posledních 5 letech MP Vyškov řešila.

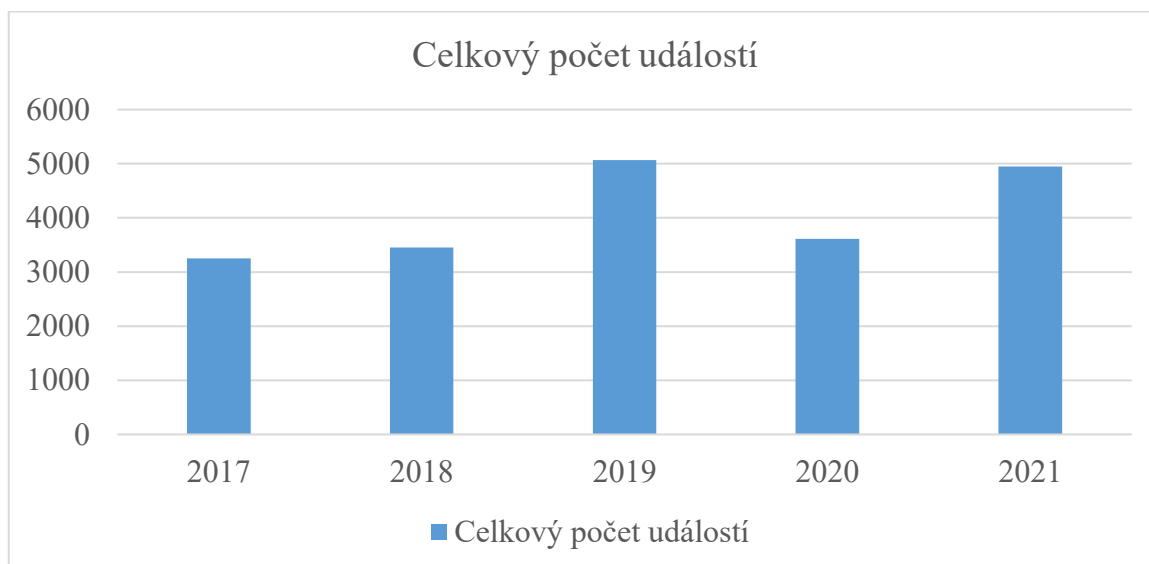
Tabulka 2 Statistické údaje

	Rok 2017		Rok 2018
Celkový počet událostí	3252		3453
Z toho linka 156	785		802
přestupky	2350		2061

	Rok 2017		Rok 2018
Trestné činy	30	Trestné činy	15
Spolupráce s IZS	88	Spolupráce s IZS	89
Odchyt psů	65	Odchyt psů	57
Předáno PČR	110	Předáno PČR	115
Donucovací prostředky	3	Donucovací prostředky	5
Události MKDS	451	Události MKDS	420
Předáno město	158	Předáno město	227
Ostatní činnost	117	Ostatní činnost	526
	Rok 2019		Rok 2020
Celkový počet událostí	5067	Celkový počet událostí	3613
Z toho linka 156	728	Z toho linka 156	786
přestupky	3438	přestupky	2222
Trestné činy	25	Trestné činy	24
Spolupráce s IZS	157	Spolupráce s IZS	129
Odchyt psů	70	Odchyt psů	65
Předáno PČR	145	Předáno PČR	157
Donucovací prostředky	7	Donucovací prostředky	0
Události MKDS	689	Události MKDS	834
Předáno město	787	Předáno město	654
Ostatní činnost	128	Ostatní činnost	404
	Rok 2021		Rok 2021
Celkový počet událostí	4947	Trestné činy	32
Z toho linka 156	928	Spolupráce s IZS	110
přestupky	3456	Odchyt psů	18

	Rok 2021		Rok 2021
Předáno PČR	149	Předáno město	173
Donucovací prostředky	8	Ostatní činnost	305
Události MKDS	871		

Ze statistik za posledních 5 let lze vyčíst, že událostí, které strážníci MP Vyškov řeší, mají tendenci růstu. Pouze rok 2020 byl výjimkou, kdy strážníci řešili ve srovnání s rokem 2019 a 2021 značně méně událostí, a to zejména díky tomu, že v souvislosti s pandemií Covid-19 byl vyhlášen nouzový stav a s ním spojené restriktce.

Graf 1 Přehled událostí

Strážníci jsou ve Vyškově také hojně využíváni jako asistence všem hlavním složkám IZS, což se ukázalo i v době pandemie COVID-19, kdy byli využíváni s hlavními složkami IZS, ať už to bylo při kontrolách dodržování restriktivních opatření, nebo také k distribuci ochranných prostředků sociálně slabým občanům. Lze říct, že kamerový systém, který byl pro město velkou investicí se vyplácí. Díky kamerovému systému je ve městě větší bezpečí a několikrát se podařilo najít v součinnosti s PČR pachatele TČ nebo osoby po kterých bylo vyhlášeno pátrání. Také je zde vidět, že strážníci odhalují množství TČ, které poté předávají PČR, a to zejména díky dobré znalosti města, které umožňuje rychleji se dostat na místo události.

5.4 Postup městské policie při řešení mimořádných událostí ve Vyškově

Strážníci MP postupují při řešení MU v součinnosti se základními složkami IZS. Aktuálně jsou strážníci zejména využíváni k plnění úkolů jako uzavření okolí, usměrňování dopravy a zákaz vstupu dalším osobám na místo události. Strážníci dále spolupracují se složkami IZS dle jejich potřeb. Strážníci jsou voláni i v rámci typových činností IZS, zejména typových činností AMOK, Demonstrováný úmysl sebevraždy, Dopravní nehoda, Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů. Ve všech případech díky tomu, že strážníci fungují jen na katastrálním území obce, kde jsou zřízení, jsou schopni se na místo události dostat mezi prvními složkami. Strážníci by mohli být například více využíváni v součinnostech s PČR v rámci typové činnosti AMOK nebo dalších činností, které PČR plní. Jelikož jsou strážníci také „ozbrojenou složkou“, tak při legislativní úpravě se zdokonalením výcviku by je mohla PČR vysílat na místo, pokud by neměla dostupné svoje prvosledové hlídky nebo zásahové jednotky. Například z důvodu většího útoku na více měkkých cílů nebo ohrožení většího množství civilistů, které z důvodu personálního nedostatku nemohla PČR zvládnout sama.

5.5 Posouzení využitelnosti městské policie Vyškov pomocí SWOT analýzy

Díky analýze SWOT jsme schopni určit užitečnost strážníků MP Vyškov při vzniku MU nebo KS. Tuto analýzu můžeme rozdělit jako silné a slabé stránky pro vnitřní prostředí, příležitosti a hrozby pro vnější prostředí. Další rozdělení může být na pozitivní silné stránky, příležitosti a negativní slabé stránky, hrozby. Na konci této analýzy zjistíme, jakou strategii by mohla MP Vyškov zaujmout. Analýza SWOT popisuje 4 základní strategie a to:

- SO – Ofenzivní strategie
- ST – Defenzivní strategie
- WO – Strategie spojenectví
- WT – Strategie likvidace.

Díky této analýze můžeme zjistit vhodnou strategii pro MP Vyškov a určit jaké má další možnosti v rámci IZS. Na základě diskuze v rámci kolektivu strážníků MP Vyškov a vedení MP Vyškov jsou doplněny posuzující parametry do vnitřního prostředí a vnějšího prostředí. (Pořízek, 2019)

Tabulka 3 Matice

	Pozitivní	Negativní
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednoduchá organizační struktura 2. Dobrá znalost města 3. Dobré vybavení 4. Rychlá reakce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Svázání zákonem (méně oprávnění) 2. Počet strážníků 3. Ostatní složkou IZS 4. Strážníci jsou málo využívání IZS
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	<ol style="list-style-type: none"> 1. MP spravuje MKDS 2. Úzká spolupráce s PČR 3. Lepší využití strážníků a jejich vybavení při MU 4. Užší spolupráce s IZS na území Vyškova 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Není jednotný kanál MP se základními složkami IZS 2. Slabá připravenost na typové činnosti IZS 3. Jedna hlídka na celé město 4. Velikost katastru města Vyškova

Poté co jsme si určili parametry pro vnitřní prostředí a vnější prostředí, přiřadíme na základě diskuze, která proběhla, jednotlivým parametrům body a váhy. Díky tomu získáme vyhodnocení analýzy SWOT.

Tabulka 4 Vnitřní prostředí

Vnitřní prostředí				0,7
Silné stránky	Parametr	Body	Váha	Výsledek
	Jednoduchá organizační struktura	3	0,1	0,3
	Dobrá znalost města	5	0,4	2
	Dobré vybavení strážníků	4	0,2	0,8
	Rychlá reakce	3	0,3	0,9
Součet:		<1,5>	Σ 1	4

Slabé stránky	Parametr	Body	Váha	Výsledek
	Svázání zákonem	-5	0,4	-2
	Počet strážníků	-3	0,3	-0,9
	Ostatní složka IZS	-2	0,1	-0,2
	Strážníci jsou málo využívání IZS	-1	0,2	-0,2
Součet:		<1,5>	Σ 1	-3,3

Tabulka 5 Vnější prostředí

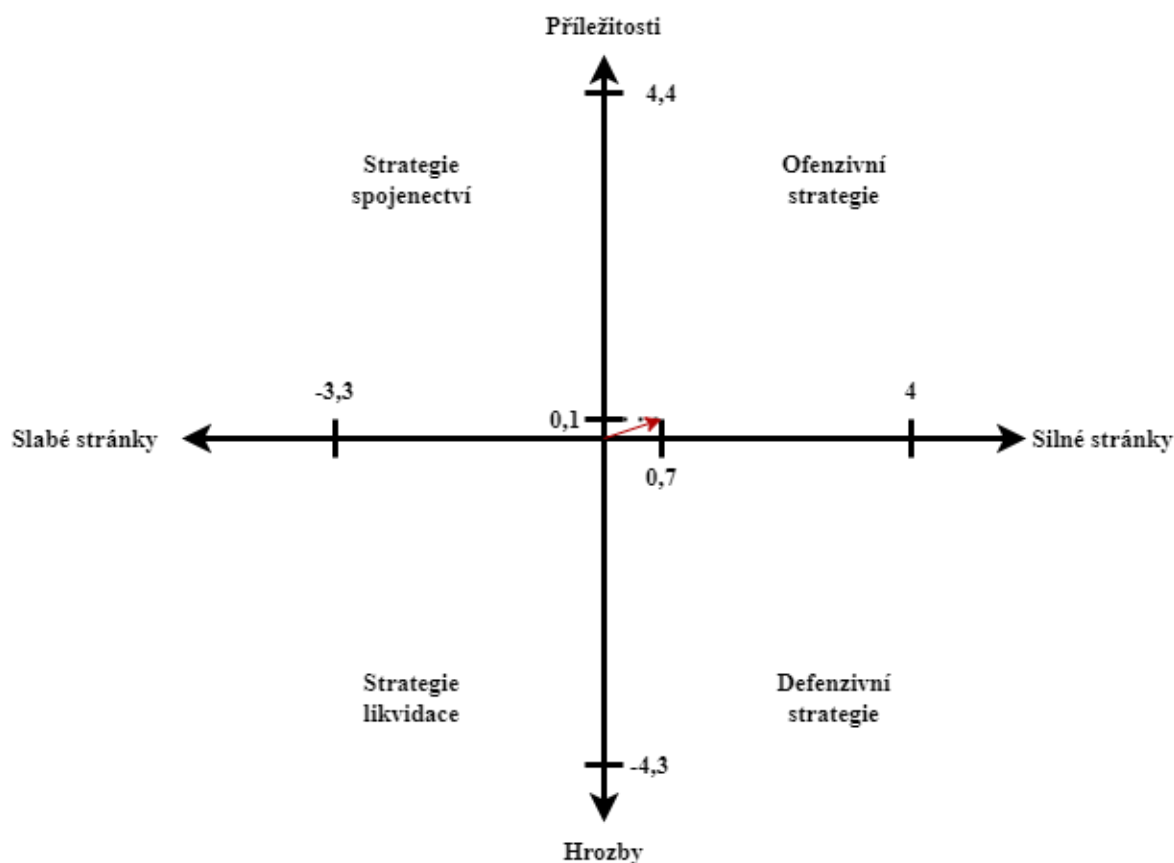
Vnější prostředí				0,1
Příležitosti	Parametr	Body	Váha	Výsledek
	MP spravuje městský kamerový systém	3	0,1	0,3
	Úzká spolupráce s PČR	5	0,5	2,5
	Lepší využití strážníků a jejich vybavení při MU	4	0,2	0,8
	Užší spolupráce s IZS na území Vyškova	4	0,2	0,8
Součet:		<1,5>	Σ 1	4,4
Hrozby	Parametr	Body	Váha	Výsledek
	Není jednotný kanál MP se základními složkami IZS	-4	0,2	-0,8
	Slabá připravenost na typové činnosti IZS	-5	0,4	-2
	Jedna hlídka na celé město	-4	0,3	-1,2
	Velikost katastru města Vyškova	-3	0,1	-0,3
Součet:		<1,5>	Σ 1	-4,3

Na tuto tabulku navazuje další tabulka s vyhodnocením SWOT analýzy. Díky těmto výsledkům můžeme poté sestavit graf analýzy SWOT se zakreslením vhodné strategie.

Tabulka 6 Vyhodnocení

Vyhodnocení SWOT analýzy	
Vnitřní prostředí	0,7
Vnější prostředí	0,1
Celkem:	0,8

Získané výsledky můžeme prezentovat pomocí grafu, který nám určí nejvhodnější strategii pro strážníky MP Vyškov.

Graf 2 Strategie SWOT

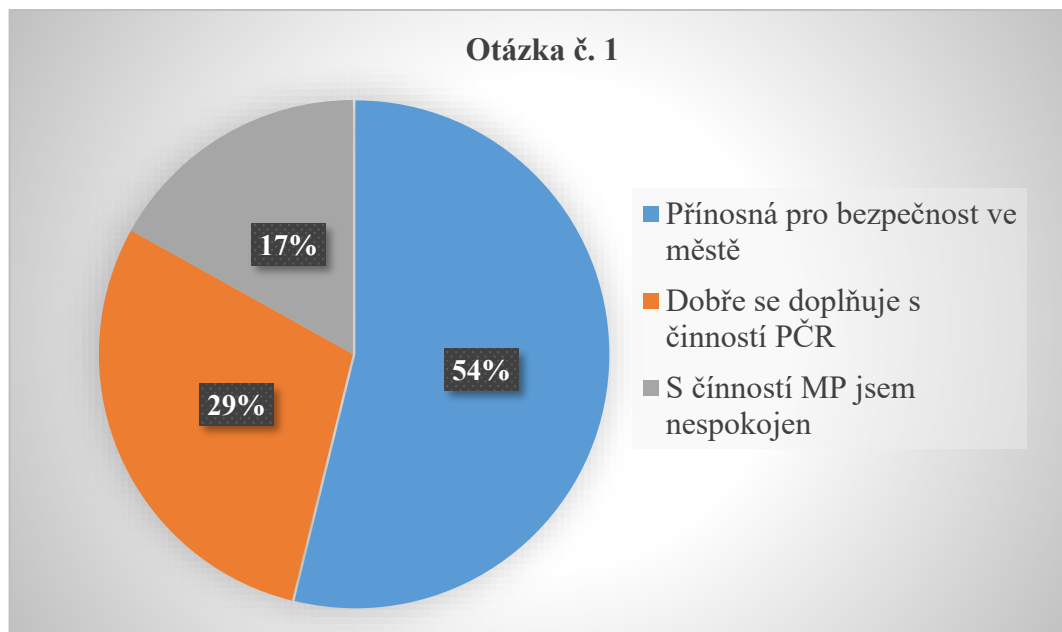
Z grafu vyplývá, že silné stránky a příležitost převažují nad slabými stránkami a hrozbami. Vyhodnocení SWOT analýzy skončilo výsledkem 0,76, což je kladný výsledek. Proto je pro MP Vyškov vhodná ofenzivní strategie, a to využít silné stránky za pomoci příležitostí, které MP Vyškov má. Nejsilnější stránkou, které by mělo být při MU využíváno, je hlavně dobrá znalost katastrálního území města Vyškova a tím spojená i rychlost hlídky se dostat na místo.

Je to výhoda oproti všem základním složkám IZS, které mají v gesci mnohem větší území. Nejsilnější příležitostí je úzká spolupráce s PČR, čehož by mohlo být více využíváno hlavně ve spojení s některými typovými činnostmi IZS, které má v gesci zejména PČR. Nejslabší stránkou je legislativní omezení MP jako celku, což je největší limit pro tuto složku. Nejsilnější hrozbou je slabá připravenost na typové činnosti IZS, která pramení hlavně z toho, že strážníci nebývají k těmto typovým činnostem jako ostatní složky IZS vždy přizváni. Bohužel to vede k tomu, že MP není ke zvládnutí těchto typových činností vyškolená a tím klesá i její využitelnost k větším odborným činnostem. Díky těmto výsledkům můžeme říci, kde může být MP více nápomocná základním složkám IZS a kde zase méně.

5.6 Vnímání městské policie Vyškov

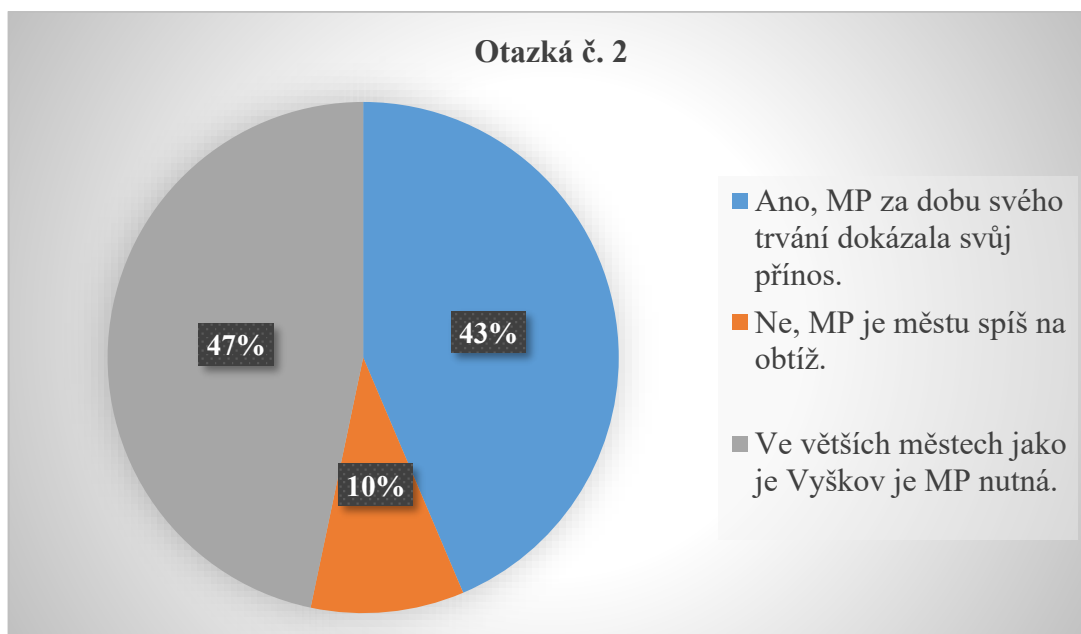
Strážníci OP/MP jsou stejně jako policisté represivní složkou státu a jsou tak i veřejností vnímány. Obě složky mají za úkol vymáhat povinnosti občanů a dohlížet na veřejný pořádek. Strážníci i policisté odhalují přestupky a TČ, které jsou spáchány na území ČR. Ve větších městech jako například Praha, Brno, Olomouc, Zlín a mnoho dalších bývá OP brána více pozitivněji oproti menším městům. Je to dáno tím, že ve větších městech s vyšším počtem strážníků je kladen velký důraz i na preventivní programy zejména ve školách. Také jsou preventivní programy se zaměřením na seniory, s důrazem na prevenci ohledně podomních prodejců, kteří seniory mohou využívat ke svému obohacení. Důraz je kladen i na různé další programy, jako například celorepubliková akce Jehla. Tato akce je zaměřena na procházení veřejně přístupných míst, zejména volnočasového charakteru a sběr použitého injekčního materiálu, které na těchto místech zanechávají drogově závislí.

Strážníci ve Vyškově jako mnoho dalších OP v roce 2022 oslaví již 30 let od svého vzniku. Za tak dlouhou dobu jejich působení zanechalo v historii města nerasmazatelnou stopu, jak pozitivní, tak negativní. Proto byl na území města Vyškova proveden průzkum formou dotazníku, jak jsou obyvatelé za dobu působení strážníků spokojeni s činností, kterou MP Vyškov provádí. K posouzení činnosti bylo vybráno celkem 13 otázek, které nám dají jasný přehled o spokojenosti, jakou občané ve městě mají. Šetření bylo u respondentů realizováno formou internetové distribuce. Průzkum probíhal od 9. 2. 2022 do 4. 3. 2022. Za tuto dobu na dotazník odpovědělo celkem 195 respondentů. Z celkového počtu bylo 61 % žen a 39 % mužů. Otázkou první je hodnoceno, jak je přínosná činnost, jakou strážníci ve Vyškově provádí. Nejpočetnější odpovědí bylo, že činnost MP je přínosná pro bezpečnost ve městě.

Graf 3 Hodnocení činnosti strážníků

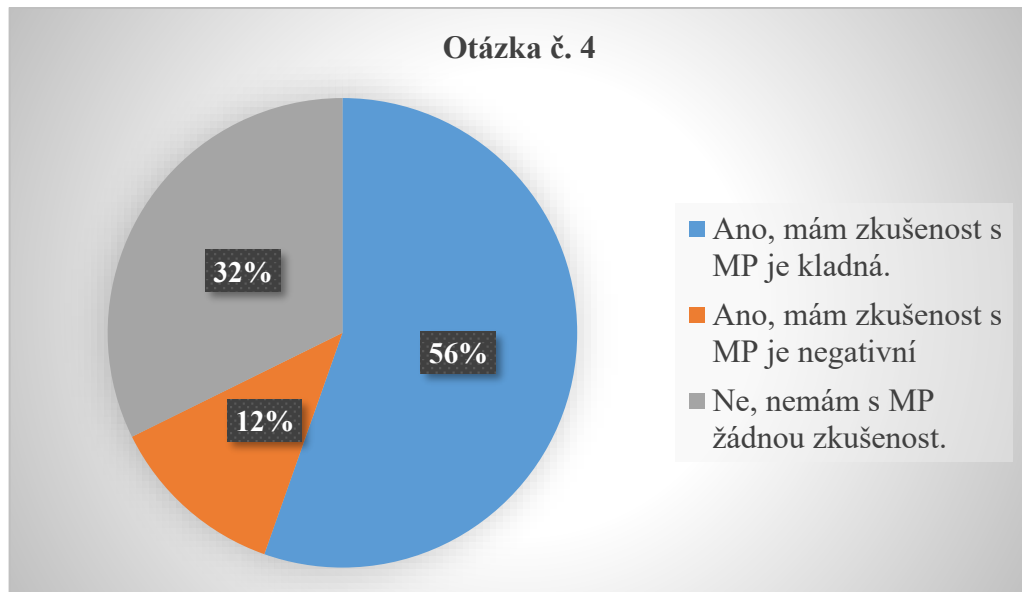
Otázkou dva je hodnoceno, zda činnost, kterou MP Vyškov za dobu svého trvání provádí, je přínosná pro město. Zde hodnotilo činnost OP jako přínosnou celkem 43 % respondentů.

Graf 4 Jestli činnost MP přínosná

Otázkou tři je hodnoceno, zda by se občané obrátili na strážníky MP v případě, že by potřebovali pomoc. Na strážníky by se obrátilo 82 % respondentů. Pouze 18 % respondentů by strážníky v případě potřeby nekontaktovalo.

Otázkou čtyři je hodnoceno, jakou zkušenost mají obyvatelé s MP Vyškov. Na tuto otázku většina respondentů odpověděla, že má kladnou zkušenost.

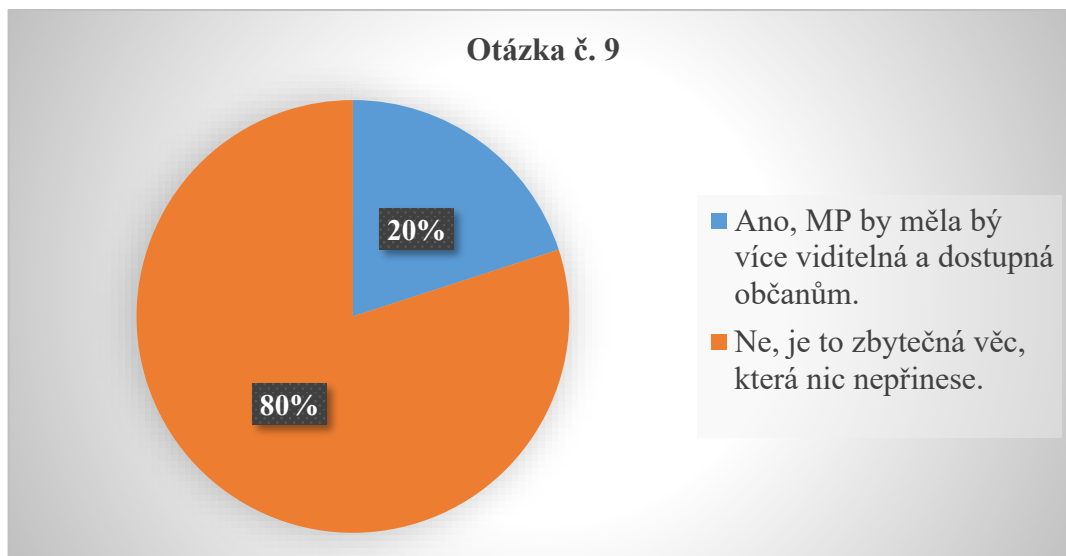
Graf 5 Jaká je zkušenost s MP

Otázkou pět je hodnocen názor, zda by strážníci měli mít více pěších kontrol a tím pádem, aby byli více vidět v ulicích Vyškova. Z celkové počtu odpovědělo 73 % respondentů, že by bylo dobré vidět více strážníků v ulicích se zaměřením na více pěších kontrol. Pouze 27 % označilo odpověď, že jsou strážníci ve městě vidět dostatečně. Pokud by strážníci měli být více v ulicích, znamenalo by to nábor nových strážníků k lepšímu pokrytí města a tím zvýšení počtu pěších kontrol ve městě.

Otázkou šest je hodnoceno, zda se obyvatelé cítí na katastrálním území města Vyškov bezpečně. Bezpečně se ve městě cítí celkem 87 % respondentů pouze 13 % respondentů se ve městě bezpečně necítí. Na otázku šest navazovala otázka sedm, kde je hodnoceno, jestli k pocitu bezpečnosti ve městě přispívá činnost MP Vyškov. Na což 77 % respondentů odpovědělo, že rozhodně ano a pouze 23 % odpovědělo rozhodně ne. Tento výsledek vnímám velice pozitivně zejména v tom, že většina respondentů odpověděla, že k pocitu bezpečí rozhodně MP přispívá.

Otázkou osm je hodnoceno případné možné rozšíření složky MP Vyškov. Pro rozšíření MP Vyškov, které by vedlo k lepšímu pokrytí města bylo celkem 76 % respondentů pouze 24 % si myslí, že MP slouží v dostatečném počtu.

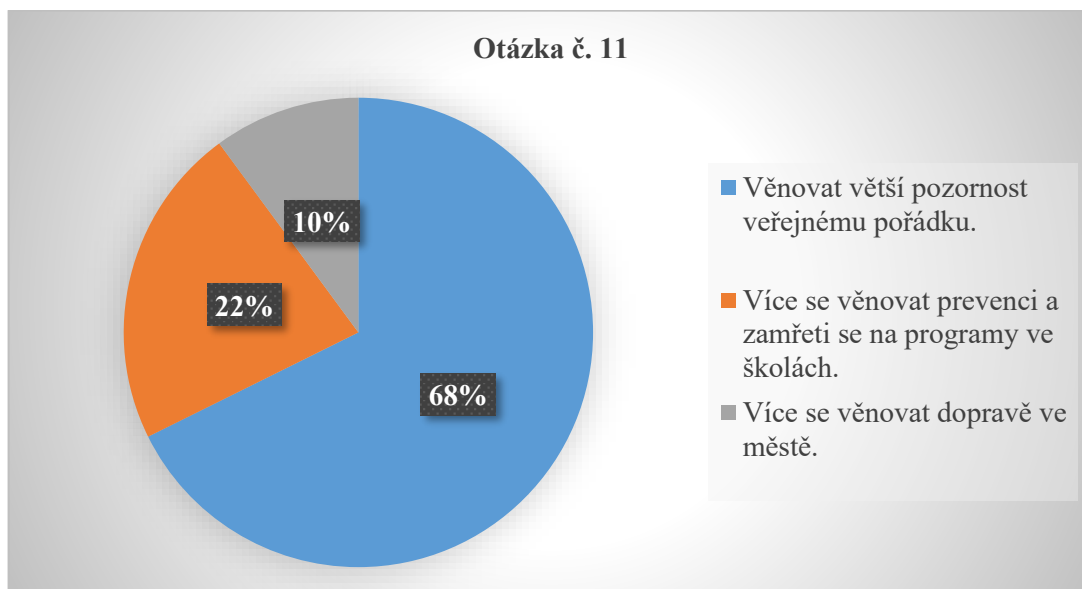
Otázkou devět je hodnoceno větší využití sociálních sítí, zejména větší komunikace s občany a dostupnost MP. Pro větší zapojení a lepší komunikaci prostřednictvím těchto sítí bylo celkem 80 % respondentů. Což jasně značí, na co by se mohla MP v budoucnu více zaměřit.

Graf 6 Využití sociálních sítí

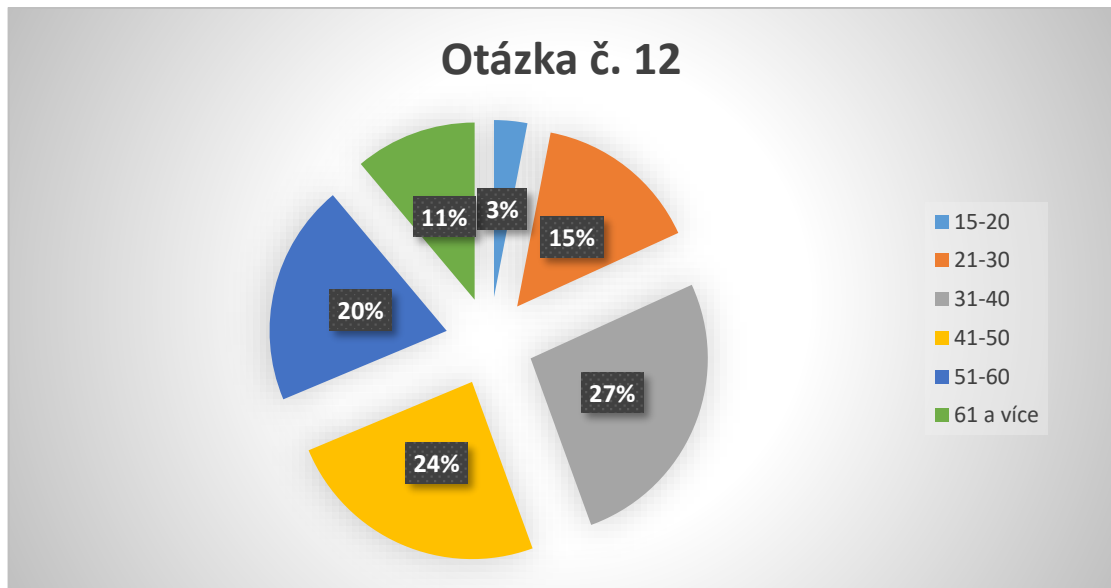
Otázkou desátou je hodnoceno, zda obyvatelé pravidelně sledují statistiky činnosti MP Vyškov. Celkem 62 % respondentů statistiky činnosti nesleduje. Pouze 38 % respondentů těmto statistikám věnuje pozornost.

Zajímavá byla otázka jedenáct, kde je hodnoceno, na co by se podle obyvatel měla MP více zaměřit. Většina respondentů by si přála, aby se strážníci více věnovali zejména veřejnému pořádku ve Vyškově.

Graf 7 Zaměření strážníků

Otázkou dvanáct je hodnoceno, jaké věkové kategorie se dotazníku účastnily. Celkem bylo definováno šest věkových kategorií, nejpočetnější zastoupení měla věková skupina 31-40 let.

Graf 8 Věkové zastoupení

Vyhodnocení výsledků

Celkově z výsledků průzkumu vyplývá, že s činností, kterou MP vykonává, je většina respondentů spokojena. Z průzkumu lze dále vyvodit, že MP přispívá k pocitu bezpečí obyvatel ve Vyškově. Zároveň je i vidět, že MP má své mezery, a to zejména v oblasti prezentace na sociálních sítích. Zde jsou možnosti pro zlepšení propagace a využití těchto sítí ve prospěch strážníků. Z výsledku lze usoudit, že většina lidí by uvítala zvýšení počtu strážníků. Rozšíření by vedlo k většímu pokrytí města a k zajištění více pěších kontrol v ulicích, které by obyvatelé podle dotazníku uvítali.

6 NOVÉ TECHNOLOGIE V ČINNOSTI OBECNÍ POLICE

Složka OP se samozřejmě s postupem času vyvíjí a přináší spoustu nových inovací v oblasti bezpečnosti. Tyto nové inovace usnadňují činnost, kterou strážníci musí na ulici každý den vykonávat. V poslední době světa vládou zejména nové informační technologie, které strážníkům usnadňují běžné činnosti. Tato část bakalářské práce bude zaměřena na další rozvoj v několika klíčových odvětvích, které prošly za poslední dobu výrazným rozvojem.

Použití taseru a pepřové pistole

V §20 zákona č. 553/1991 Sb., o OP je definováno, za jakých okolností může být využito služební zbraň. Najdeme zde co je za služební zbraň považováno. V roce 2021 došlo k novelizaci zákona 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu a novelizací zároveň byl novelizován i zákon č. 553/1991 Sb., o OP. Tato novelizace je v platnosti od ledna 2022. Díky těmto úpravám mohou složky OP používat nově taser a pepřové pistole, za podmínek, že strážníci budou proškoleni k používání těchto zbraní. Je nutné zdůraznit, že pokud je taser použit jako služební zbraň, musí být využit na větší vzdálenost obdobně jako služební zbraň. Pokud by byl taser využit kontaktním způsobem, jedná se dle zákona č. 553/1991 Sb., o OP podle §18 odst. 1 písm. b) o „*slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek*“. (Česko, 1991) Strážníci samozřejmě mohou donucovací prostředky používat jen ve stanovených zákonných případech a vždy před takovým použitím musí předcházet zákonná výzva strážníků, aby osoba zanechala protiprávního jednání nebo bude použito donucovacích prostředků. To, jaké donucovací prostředky strážník zvolí, určuje podle situace na místě. Vždy je volen takový donucovací prostředek, aby byl účinný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání, s přihlédnutím k tomu, aby osobě nezpůsobil větší újmu na zdraví, než je nutné a aby takový zákrok odpovídal i nebezpečnosti protiprávního jednání. Taser lze využít jako nesmrtelný donucovací prostředek, který umožní okamžité zpacifikování potencionálně nebezpečného pachatele.

V praxi je to pro strážníky mnohem využitelnější než použití služební zbraně, která může při použití mít fatální následky. Taser strážníci mohou nosit v kombinaci se služební zbraní, což je ideální variantou. Jednou z prvních MP, která nakoupila čtyři pepřové pistole a jeden taser, byla MP Most. Zdůvodnila nákup těchto prostředků hlavně kvůli stoupající agresivitě obyvatel vůči strážníkům a tím zvyšující nebezpečí, které hrozí. Pepřové pistole budou pro strážníky přístupné ve všech vozech, kdežto taser bude mít ve vozidlech jejich prvosledová hlídka. Pepřové pistole pořídila i MP Chomutov, která uvažuje i o možnosti zakoupení

taseru. Na rozdíl od PČR, která využívá taser už delší dobu, u svých prvosledových hlídek u OP ještě tato novinka není tolik rozšířená.

V kombinaci s vybavením strážníků MP Vyškov by taser byl vhodný doplněk do služebních vozidel. Zejména když strážníci řeší veřejný pořádek, agresivní jedince nebo jednají s lidmi pod vlivem psychotropní nebo omamné látky. Za zvážení by stál i nákup pepřových pistolí, které jsou schopné zasáhnout cíl na větší vzdálenost. (Mendlová, 2022)

Registr obyvatel

Po legislativních změnách je strážníkům umožněno nahlížet do registru obyvatel. Tuto změnu mohou strážníci například využívat díky firmě FFT, která vyvinula svůj program pro správu událostí MP manager. Za pomoci tohoto programu je možné spojení s registry a po vložení vstupních informací o osobě, jako je jméno, příjmení, datum narození, budou mít strážníci přístup i k elektronické fotografii osoby. Dříve, pokud osoba nemohla prokázat totožnost, například při krádeži nebo při jiném úkonu, měli strážníci pouze dvě možnosti. Buď osobu předvést na nejbližší obvodní oddělení PČR nebo přivolat hlídku PČR ke ztotožnění osoby. Tyto úkony vedly k nižší efektivitě strážníků, protože pokud nebyla možnost osobu předvést na obvodní oddělení a hlídka PČR byla vytížena, muselo se čekat, dokud se hlídka neuvolnila a nepřijela osobu ztotožnit. Až se osobu podařilo ztotožnit, teprve poté mohli strážníci pokračovat v úkonech ve spojení s osobou, se kterou jednali. Jak bylo výše zmíněno, program MP Manager funguje i v mobilních telefonech, které strážníci mají u sebe. Tím mohou provést ztotožnění osoby sami, bez přítomnosti hlídky PČR. Tato změna umožní efektivnější a rychlejší řešení úkonů souvisejících se ztotožněním osob. Zejména se usnadní práce jak strážníkům v ulicích, tak i hlídkám PČR, které budou moci své činnosti zaměřit jiným směrem.

Strážníci ve Vyškově systém MP manager už využívají pátým rokem a jsou s ním velice spokojeni. Zejména díky tomu, že v jednom programu je tolik funkcí, které strážníci každý den využívají při své činnosti. Na některých funkcích se MP Vyškov podílela přímo na testovacích fázích a měla tyto funkce přístupné jako jedna z prvních MP v ČR.

Doprava a měření rychlosti

Inovace nastaly i díky novým technologiím v oblasti zaměřené na měření rychlosti. Například se jedná o úsekové měření, které může být velice efektivní. Za pomoci těchto technologií mohou strážníci lépe usměrňovat dopravu v obci a tím přispívat k větší

bezpečnosti a plynulosti dopravy. Při pravidelných měřeních, jak úsekových, tak statických, dochází ke snížení nehodovosti v souvislosti s nedodržením rychlosti v obci.

Strážníci ve Vyškově využívají kombinaci obou variant. Na několika lokalitách ve Vyškově je úsekové měření, které doplňují strážníci s ručním radarem, který byl pořízen a nahradil již zastaralý radar.

Dříve velmi využívané prostředky TPZOV jsou v poslední době v útlumu. Je to dáno zejména tím, že na některá nová vozidla nejde botička umístit kvůli velikosti kol. V opačných případech je od TPZOV opouštěno kvůli jejich těžké manipulaci a zejména kvůli možnému poškození vozidla při nasazování nebo sundávání. Naštěstí vývoj jde neustále dopředu i tímto směrem. Hlavní výhodou využívání TPZOV bylo to, že osoba nemohla z místa odjet a musela kontaktovat strážníky, kteří na místě mohli přestupek s osobou ihned projednat. Na prostředky TPZOV se zaměřila americká firma Barnacle parking. Tato firma vyvinula zcela novou formu tohoto prostředku, a to obdélník, který se za pomoci přísavek nasadí přes výhled čelního skla a tím znemožní řidiči výhled na silnici. Samozřejmě při umístění tohoto prostředku na vozidlo, řidiči nelze zamezit v tom, aby nastartoval, vyklonil hlavu z bočního okénka a z místa odjel. Firma Barnacle ale na toto myslela a jejich TPZOV je opatřen i lokalizátorem GPS. Tento lokalizátor upozorní dispečink policie o tom, že je vozidlo v pohybu a strážníci takové vozidlo mohou snadno dohledat a zastavit. K sejmutí může dojít pouze za přítomnosti strážníka, který zná kód pro jednoduché sejmutí.

Obrázek 10 Barnacle (Miler, 2019)

V případě, že by někdo chtěl tento prostředek neoprávněně sejmout, je opatřen alarmem, který se spustí. Podstatnou výhodou tohoto prostředku je to, že manipulace je velmi snadná,

prostředek je skladný a lehký. Také nehrozí možné poškození části karoserie při sejmutí. Vynález firmy Barnacle se používá zatím pouze na území USA a je otázkou, zda také tento vynález bude využíván i na území ČR.

Strážníci ve Vyškově také již od využívání TPZOV pomalu opouštějí. Je to dáno zejména těžkou manipulací a hrozícím poškození blatníků, které může nastat při nasazování. Výrobek firmy Barnacle by byl jistou cestou i pro strážníky ve Vyškově. Zejména díky lehké manipulaci, by byl tento prostředek vhodnou náhradou zastaralých TPZOV, které MP Vyškov vlastní. (Miler, 2019)

IT technologie

Strážníci jsou díky pokroku v sociálních sítích občanům blíže než kdy dřív. Tyto sítě jsou schopni hojně využívat ve svůj prospěch, jak formou kladné propagace složek OP, tak formou důležitých sdělení občanům města. Toho by šlo využívat zejména při bezpečnostních opatřeních ve městě nebo při vzniku MU. Při využití těchto sítí v kombinaci s prostředky včasného varování a vyrozumění mohou prakticky ihned předat zásadní informace pro zajištění lepší bezpečnosti občanů. Například mohou sdělovat informace o tom, že je oblast uzavřená nebo není doporučeno občanům se pohybovat v ulicích a mnoho dalšího. Sociální sítě by šlo využít i při nálezech, které mohou občané strážníkům předat buď přímo na ulici nebo na služebně OP. Další možnosti využití je sdílení odchycených zvířat na území města. Tím by došlo k rychlejšímu a efektivnějšímu navrácení těchto zvířat do rukou majitelů. To by ve výsledku vedlo i ke snížení nákladů pro město, které musí těmto zvířatům po dobu umístění v záchytných kotcích poskytovat stravu, vodu a pokud je to nezbytné i lékařskou péči a zajistit personál, který tyto činnosti bude provádět.

Další rozvoj IT technologií přináší právě zmíněný MP manager od firmy FTT, který propojuje všechny registry do jednoho programu, čímž usnadňuje činnost OP. Tato firma kromě MP manageru vyvinula několik dalších systémů, jak pro klasické využití v počítačích, tak využívání v mobilních telefonech, pro provádění lepší kontroly parkování ve městě. Jsou to kontrolní systémy jako MDA, ALPR nebo Camcar. V podstatě systém MDA je MP manager určen pro mobilní telefony, který strážníci mají u sebe. Za pomoci mobilní aplikace MDA mohou strážníci v terénu zakládat nejen události v dopravě, ale všechny události, se kterými se strážníci setkají přímo v ulicích. Tím, že si strážníci zakládají události sami na místě, nedochází k možným komunikačním šumům s operačním OP. Nástavbou mobilní aplikace MDA je mobilní aplikace ALPR. Jde o aplikaci, která usnadňuje kontroly parkovišť a lokalit s vystavenými parkovacími kartami. Tato aplikace umí načíst registrační značku

vozidla a provést kompletní lustraci vozidel, díky čemuž lze zjistit, jestli vozidlo nebo registrační značka není v pátrání. V případě, že pole načtené registrační značky zezelená, je vozidlo v pořádku. Buď má zaplacené parkování nebo vystavenou parkovací kartu na danou lokalitu. V případě, že pole registrační značky zčervená, je to signál pro strážníky, že vozidlo nemá na místě co dělat nebo je registrační značka vozidla v pátrání. Pro usnadnění práce s tímto programem stačí na pole registrační značky kliknout a spustí se aplikace MDA, kde je více informací. Poté lze přes otevřenou aplikaci událost založit na místě. Poslední je systém Camcar. Jak už napovídá název, je to systém, kdy je kamera umístěna na služebním vozidle. Program funguje tak, že kamera umístěná na služebním vozidle snímá registrační značky vozidel, kolem kterých služební vozidlo projíždí a ihned ukazuje, jestli vozidlo stojí na správném místě nebo jestli stojí v rozporu se zákonem. Jak systém ALPR, tak systém Camcar provádějí kompletní lustraci registračních značek vozidel. Díky takové lustraci lze zjistit, jestli není vozidlo v pátrání.

Systémy MP manager využívá MP Vyškov již několik let. V posledních asi třech letech k programu MP manager začala MP Vyškov využívat i systémy MDA a ALPR. Oba systémy se ukázaly velmi spolehlivé a v praxi efektivní při kontrolní činnosti. Bez využívání těchto systémů si činnost strážníků ve Vyškově již nelze představit. Podstatnou výhodou je úspora času při využívání těchto programů, díky čemuž mohou strážníci věnovat více času i jiným činnostem souvisejícím s preventivní činností. Hlavní výhodou je, že firma FTT dala vše do jednoho programu, čímž usnadnila a zefektivnila práci s tímto programem.

ZÁVĚR

V bakalářské práci je řešeno téma bezpečnosti ve spojení s fungováním OP na území ČR. Než se OP stala samostatnou složkou v současné podobě, prošla dlouhým vývojem, který je spjat s vývojem policie. V našich zemích má OP dlouhou tradici již od vzniku první republiky, kdy strážníci přispívali zejména k vymáhání vyhlášek, které města vydávala. Za dobu svého působení si OP vybudovala své místo ve společnosti. Pro strážníky byl smutný rok 1947, kdy tato OP, která měla dlouhou tradici, zanikla. To hlavně díky sloučení do nové jednotné složky veřejné bezpečnosti, která zde fungovala až do roku 1991. V roce 1991 byl přijat zákon Československé národní rady č. 553/1991 Sb., o OP, která umožnila znovu obnovit činnost OP na území ČR. Tento zákon se stal páteří obnovené složky OP. Díky tomu obce opět začaly obecně závaznou vyhláškou OP zakládat.

Hlavním cílem práce bylo zjistit možnosti širšího zapojení OP do činnosti IZS, zejména využití složek OP ve spojení s MU nebo využitím při typových činnostech IZS. Tyto odpovědi byly získány také díky analýze SWOT, která určuje vhodnou strategii pro OP. Výsledkem bylo, že se podařilo dokázat, že OP je vhodná k širšímu zapojení do činností IZS, s možností hlubší integrace do tohoto systému. V praktické části jsou využívány získané informace z teoretické části. Důraz je kladen na informace o MP ve Vyškově a její širší zapojení do MU nebo KS na katastrálním území Vyškova. Přesto, že je OP ostatní složkou IZS, bylo by dobré ji více zapojit do typových činností, kdy může být ve spojení s PČR více využívána nejen k uzavření okolí nebo usměrňování dopravy v místě události. V této části práce jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření se zaměřením, jak jsou obyvatelé spokojeni s činností MP Vyškov. Ukázalo se, že obyvatelé jsou spokojeni samozřejmě i s návrhy lepšího využití MP Vyškov. Poslední část je věnována dalšímu možnému vývoji a rozvoji této složky, který by mohl nastat v dalších letech.

Mezi přínosy bakalářské práce lze zařadit:

- A. Získané informace o MP Vyškov dokazují, že jde o moderní všestrannou složku vhodnou k hlubšímu využití při MU.
- B. Práce prokázala, že MP Vyškov je schopna efektivně fungovat v systému IZS a tím usnadnit činnosti hlavních složek IZS.
- C. Výsledky práce lze využít pro další budoucí rozvoj složky MP Vyškov.

- D. Díky získaným výsledkům práce lze pomýšlet na možnou budoucí aktualizaci zákona č. 553/1991 Sb., o OP, který by odpovídal potřebám OP a vhodně reagoval na hrozby, které mohou v budoucnu přijít.

V tomto roce většina OP oslaví 30 let od svého vzniku. Za tuto dobu se několikrát novelizoval zákon o OP a tím se měnila i náplň činnosti, které OP provádí. Strážníci mají omezené pravomoci, které jsou dány v zákoně č. 553/1991 Sb., o OP. I když byl zákon několikrát novelizován, tak stále nedosáhl žádného zásadnějšího přepracování, které by odpovídalo složce 21. století. To vede ke stagnaci této složky a nevyužívání plného potenciálu, který OP má. Celkově se dá říct, že pokud nedojde k zásadnímu přepracování zákona č. 553/1991 Sb., a navazující změně postavení OP v rámci IZS, nebude možné tuto složku více zapojit do činností IZS. Ze získaných informací lze pomýšlet na další rozvoj, zejména v souvislosti s využíváním sociálních sítí. Tento rozvoj by přispěl k dalšímu zkvalitnění služeb občanům.

Na základě výsledků dotazníku by stálo za zvážení i možné další rozšíření MP Vyškov. Tím by MP Vyškov mohla přispět k většímu pokrytí města a zkvalitnění své služby, kterou poskytuje v rámci bezpečnosti. S větším počtem strážníků by se dalo zajistit více preventivních činností v ulicích města, a tím vylepšit i dojem, který složka má na obyvatele Vyškova.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

About NYPD [online]. 1 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www1.nyc.gov/site/nypd/about/about-nypd/about-nypd-landing.page>

Bomb Squad [online]. 1 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.lapdonline.org/counter-terrorism-and-special-operations-bureau/emergency-services-division/bomb-squad/>

BRIEF HISTORY OF THE BOSTON POLICE [online]. 1 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.boston.gov/departments/police/brief-history-boston-police>

BULTEMA, James A. *Guardians of Angels: A History of the Los Angeles Police Department Anniversary Edition*. 2019. P.D. Publishing, 360 s. ISBN 978-0997425147.

ČESKO, 1991. Zákon č. 553/1991 Sb, Zákon České národní rady o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

ČESKO, 2000a. Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO, 2000b. Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO, 2000c. Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

ČESKO, 2000d. Zákon č. 361/2000 Sb. Zákon o provozu na pozemních komunikacích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

ČESKO, 2001. Vyhláška č. 328/2001 Sb. Vyhláška, o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>

ČESKO, 2008a. Vyhláška č. 418/2008 Sb. Vyhláška, kterou se provádí zákon o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-418>

ČESKO, 2008b. Vyhláška č. 444/2008 Sb. Vyhláška o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-444>

KOLEKTIV, 2012. Městská policie Brno historie a současnost. Themis.

KRULÍK, Oldřich, 2015. Obecní policie a privatizace bezpečnosti v evropských zemích. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-555-5.

LAPD Motto [online]. 1 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.lapdonline.org/lapd-motto/>

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ, 2004. Dějiny obecních policí I.: (jejich odraz v heraldice). Praha: Police History. ISBN 80-864-7726-6.

MENDLOVÁ, Zuzana. *Agresivita pachatelů roste, napadání strážníci dostali modernější zbraně* [online]. 1 [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/usti/zpravy/most-mestska-police-peprova-pistole-taser-zbrane-hrvol.A220203_141706_usti-zpravy_grr

MILER, Petr. *Náhrada „botiček“ se už používá v praxi, přelstít ji je prakticky nemožné* [online]. 1 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.autoforum.cz/predstaveni/nahrada-boticek-se-uz-pouziva-v-praxi-prelstit-ji-je-prakticky-nemozne/> Je to jiné písmo

POŘÍZEK, Jan. *SWOT analýza a její využití* [online]. [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.ecommercebridge.cz/swot-analyza-a-jeji-vyuziti/>

Praktické informace [online]. [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.amerika.cz/prakticke-informace#police>

REIF, Petr, 2015. Co je u LAPD jinak, než u naší policie? *Týdeník policie* [online]. 1 [cit. 2021-11-02]. Dostupné z: <https://tydenikpolice.cz/co-je-u-lapd-jinak-nez-u-nasi-police/>

RUFF, Joshua, Michael CRONIN a Raymond W. KELLY, 2012. New York City Police. Charleston, South Carolina: Arcadia Publishing, 128 s. ISBN 978-0-7385-7636-7.

SADÍLEK, Zdeněk, Barbora PÁLKOVÁ a Štěpán KALAMÁR, 2019. Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém. Praha: Vysoká škola finanční a správní. Educopress. ISBN 978-80-7408-192-7.

SEDLÁČEK, Petr, pověřený strážník vedením MP Vyškov [ústní sdělení]. Vyškov 23.11.2021

Spojené státy americké [online], 2021. In: . 2021. s. 1 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/usa/r~i:wiki:2125/>

Structure [online]. In: . [cit. 2021-10-30]. Dostupné z: <https://www.met.police.uk/police-forces/metropolitan-police/areas/about-us/about-the-met/structure/>

Úplné znění zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii; Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, 2021. Vydání: šestnácté. Praha: Armex Publishing. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-75-5.

VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA, 2013. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-463-3.

Vyškov. *Mapy.cz* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.9451129&y=49.3000036&z=12&q=Vy%C5%A1kov&source=muni&id=5924&ds=2>

WELLS, Donna M. a Paul F. EVANS, 2003. *Boston Police Department*. Charleston, Jižní Karolína: Arcadia Publishing, 128 s. ISBN 978-0738513027.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AED	Automatizovaný externí defibrilátor
ALRP	Automatic Licence Plate Recognition (Automatické rozpoznávání státní poznávací značky)
ČR	Česká republika
FTT	Flower tool technologies
HZS	Hasičský záchranný sbor
IT	Informační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
KŘP	Krajské ředitelství policie
KS	Krizová situace
LAPD	Los Angeles police department (Policejní oddělení města Los Angeles)
MDA	Mobile Device Access (Přístup k mobilnímu zařízení)
MěÚ	Městský Úřad
MKDS	Městský kamerový dohlížecí systém
MP	Městská policie
MU	Mimořádná událost
NYPD	New York police department (Policejní oddělení města New York.
OP	Obecní policie
ORP	Obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
RLP	Rychlá lékařská pomoc
RZP	Rychlá zdravotní pomoc
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SWAT	Special weapons and tactics (speciální zbraně a taktiky)

SWOT	Strengths, weaknesses, opportunities, threat (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby)
TČ	Trestné činy
TPZOV	Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidel
USA	United States of America (Spojené státy americké)
ZOO	Zoologická zahrada
ZZS	Zdravotní záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Služební zbraň Taurus	29
Obrázek 2 První domovenka MP	30
Obrázek 3 Služební zbraň CZ	31
Obrázek 4 Černé tečky kamery červené tečky parkoviště (Mapy.cz, 2022)	33
Obrázek 5 Struktura MP Vyškov	34
Obrázek 6 Ústroj den	35
Obrázek 7 Kombinéza	36
Obrázek 8 Lehká balistická vesta	37
Obrázek 9 Vestavby	38
Obrázek 10 Barnacle (Miler, 2019)	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Věková struktura MP Vyškov k 31.1.2022	34
Tabulka 2 Statistické údaje	38
Tabulka 3 Matice	42
Tabulka 4 Vnitřní prostředí.....	42
Tabulka 5 Vnější prostředí.....	43
Tabulka 6 Vyhodnocení.....	44

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Přehled událostí	40
Graf 2 Strategie SWOT.....	44
Graf 3 Hodnocení činnosti strážníků	46
Graf 4 Jestli činnost MP přínosná.....	46
Graf 5 Jaká je zkušenost s MP	47
Graf 6 Využití sociálních sítí	48
Graf 7 Zaměření strážníků	48
Graf 8 Věkové zastoupení.....	49

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den

Věnujte prosím několik minut svého času k vyplnění následujícího dotazníku.

Městská policie Vyškov slaví v tomto roce 30 let od svého vzniku. Proto mě zajímá, jak MP Vyškov za dobu svého fungování ve městě vnímáte. Také jestli má podle Vás MP vliv na bezpečí ve Vyškově a na co by se měla MP zaměřit. Na všechny otázky v dotazníku je pouze jedna odpověď.

Výsledku dotazníku jsou anonymní.

Děkuji za vyplnění dotazníku.

1. Jak hodnotíte činnost MP Vyškov?

- a) Přínosná pro bezpečnost ve městě.
- b) Dobře se doplňuje s činností PČR.
- c) S činností MP jsem nespokojen.

2. Myslíte si, že je MP Vyškov za dobu svého trvání pro město přínosná?

- a) Ano, MP za dobu své působnosti dokázala svůj přínos.
- b) Ne, MP je městu spíše na obtíž.
- c) Ve větších městech jako je Vyškov je MP nutná.

3. Obrátil/a byste se na strážníky MP v případě kdy byste potřeboval/a pomoc?

- a) Ano.
- b) Ne.

4. Máte osobní zkušenost s MP Vyškov?

- a) Ano, mám zkušenost s MP je kladná.
- b) Ano, mám zkušenost s MP je negativní.
- c) Ne, nemám žádnou zkušenost.

5. Myslíte si, že by strážníci měli mít více pěších kontrol?

- a) Ano, strážníci by měli být více vidět v ulicích.
- b) Ne, strážníci jsou vidět dostatečně.

6. Cítíte se na katastru města Vyškova bezpečně?

- a) Ano, cítím se bezpečně.
- b) Ne, necítím se bezpečně.

7. Myslíte si, že k pocitu bezpečí přispívá i činnost MP Vyškov

- a) Rozhodně ano.
- b) Rozhodně ne.

8. Myslíte si, že by přispělo k bezpečnosti ve městě rozšíření MP Vyškov?

- a) Ano, rozšíření by vedlo k většímu pokrytí města.
- b) Ne, MP slouží v dostatečném počtu.

9. Myslíte si, že by se MP Vyškov se měla více prezentovat a komunikovat prostřednictvím sociálních sítí?

- a) Ano, MP by měla být více viditelná a dostupná občanům.
- b) Ne, je to zbytečná věc, která nic nepřinese.

10. Sledujete statistiky činností MP Vyškov?

- a) Ano, zajímám, se jaké činnosti MP provedla.
- b) Ne, nezajímám, se jaké činnosti MP provedla.

11. Na co by se měla MP podle Vás zaměřit?

- a) Věnovat větší pozornost veřejnému pořádku.
- b) Více se věnovat prevenci a zaměřit se na programy ve školách.
- c) Více se věnovat dopravě ve městě.

12. Kolik je Vám let?

- a) 15-20.
- b) 21-30.
- c) 31-40.
- d) 41-50.
- e) 51-60.
- f) 61 a víc.

13. Jste muž nebo žena?

- a) Muž.
- b) Žena.

Děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.